

აკონოიკა

გეგმა შესრულდა



წელს ბიუჯეტში პრივატიზაციიდან 70 მილიონ ლარზე მეტია შესული.

A4

უცხოეთი

ვისთან საუბრობდა გიორგი კირვალიძის წინ?



უკრაინის ტრანსპორტის მინისტრის სიკვდილი სულაც არ არის უბრალო მოვლენა და შესაძლოა, უკრაინაში მიმდინარე პოლიტიკურ ბატალიებთან შეკონტაქტის კავშირი.

A5

იურიდიული ოფისი „გაპი“
და გაზეთი „24 საათი“

ანონსირებაზე პრაქტიკა,
როგორც მიზანმიმართულ
ნაშრომად
მოსახლეობისათვის
სამართლებრივი
დახმარება.

A6

გაზეთი "24 საათი"

ანონსირებაზე მიმართული,
მოიხმინოთ რადიო
"მეცხე ტალღის"
ეთერში,
FM 107.4

ანიდნი

	29/12	30/12
თბილისი	13 ☀	13 ☁
ქუთაისი	17 ☀	17 ☁
ბათუმი	19 ☀	19 ☀
სოხუმი	17 ☁	14 ☁
ჯორჯია	18 ☀	18 ☀
თელავი	12 ☀	12 ☁
ზუგდიდი	18 ☀	17 ☁
გორი	11 ☁	11 ☁
ახმეტა	12 ☀	12 ☁
ქიათარა	12 ☀	13 ☁
ბაზრა	16 ☁	12 ☁
სამტრედია	17 ☁	17 ☁

საერთაშორისო
ქართული
აქტივისტთა
სამსახური
წლის საუკეთესო
საერთაშორისო
გამომცემელი.

ვახუშტი

იწყება ხელმოწერის კამპანია გაზეთ "24 საათზე"

იკითხა "24 საათი" და
ტყვენი გაქვამათ პოპოლია!

ხელმოწერის ფასები:
1 თვით 13 ლარი,
3 თვით 39 ლარი,
6 თვით 78 ლარი,
ერთი წლით 156 ლარი.

ყარადღება
თუ ხელმოწერა გაგრძელდება
უნაღოდ რედაქციასთან, ხელმოწერილი
მიღებს შემდეგ შედეგს:

წინადადება
10 პროცენტი ფასდაკლება ანუ 78 ლარის ნაცვლიდან 70,20 ლარს
ერთი წლით ხელმოწერაზე 20 პროცენტი
ფასდაკლება ანუ 156 ლარის ნაცვლიდან 124,80 ლარი

რედაქციის მისამართი:
ვაკა ფაშელას №45
ტელ: 20 24 24

მილიონარების დატაკი ქვეყანა

ანაზრების სიღვივლო

წერილი მესამე

ვახუშტი
"ლარი ჩვენი
არსობისა"

"მე არ ვიცი, რა მონაცემები აქვს ბატონ ვახუშტი გოგუაძეს. ვის სურს ჩვენი სამანეთო ზონაში მიღება და თუ სურს, რის ფასად? მე სრულიად დარწმუნებული ვარ, ეჭვიც არ მეპარება, რომ თუ რუსეთი მივიღებთ სამანეთო ზონაში, ჩვენთვის ყოველი საბჭოთა კავშირის რესპუბლიკის სტატუსი კი არა, რუსეთის გუბერნიის სტატუსიც დიდი იქნება. სა-

მანეთო ზონაში მიღების საფასურად რუსეთი წაიღებს ყველაფერს, რაც კი გაგვარჩევს, წაიღებს ყველაფერს, ლარების ჩათვლით. თუ ეს მოხდება, სახელმწიფოებრივად დაზარალებული იქნება!" - ამბობს რევაზ შავიშვილი 1994 წლის 17 იანვარს "კავკასიონისთვის" მიცემულ ინტერვიუში. რუსულ წინააღმდეგობის მომხრეები "კარაქის მთებითა და რძის მდინარეებით" ცდილობდნენ უკიდურესად გაჭირვებული მოსახლეობის დაშინაობას, მაგრამ ყველა კარგად ხვდებოდა, რომ სამანეთო ზონაში

შესვლის ფასი ქვეყნის დამოუკიდებლობა იქნებოდა. ამიტომ სამანეთო ზონის მომხრეები საზოგადოებაში არაპოპულარული იყვნენ. გარდა ამისა, რუსეთის მხარეს მარცხებას თავად მანეთმაც შეუწყობდა ხელი. 1994 წლის ბოლოს რუსეთის სავალუტო ბირჟაზე მანეთის კურსი კატასტროფულად ეცემოდა. საქართველოს ერთიანული ბანკი თბილისის სავალუტო ბირჟაზე ინტერვენციებსაც კი ახორციელებდა, რათა მანეთისთვის მსყიდველობითი უნარი შეენარჩუნებინა. სამაგიეროდ, 1994 წლის ბო-

ლოს სამ თვეში და 1995 წლის პირველ სამ თვეში კუპონმა სერიოზული ნახტომი გააკეთა გამყარების თვალსაზრისით. ამ ექვსი თვის მანძილზე კუპონის კურსი აშშ დოლარის მიმართ ოთხჯერ, რუსული რუბლის მიმართ კი ექვსჯერ და მეტად გამყარდა. გათანაბრება დაინიშნა უნაღოდ და ნაღვანდობის ანგარიშსწორების კურსმა. ყოველივე ამის შემდეგ სამანეთო ზონაზე საუბრები ბუნებრივად შეწყდა. ქვეყანა ერთიანი ვალუტაზე გადასასვლელად ემზადებოდა.

ბაზრადღება A3 ბაზრადღება

სინათლე გაუფასურებელი ანაზრების გვირაბის ბოლოს

გიორგი ასანიშვილი

ათ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში პურუსით მოსილი ანაზრების გაუფასურების საკითხს მალე, ალბათ, წათელი მოეფინება. ყოველ შემთხვევაში, ამ მიმართულებით პირველი საკმარისი სერიოზული ნაბიჯი უკვე გადადგმულია: მომხსენებელთა საპარლამენტო ჯგუფმა, ვასილ მალაფეიძის ხელმძღვანელობით, გუშინ დეპუტატებს ის გზა უჩვენა, რომლითაც კონკრეტული დამზადებულების დადგენა შეიძლება.

ვასილ მალაფეიძის აზრით, ანაზრების გაუფასურების პროცესში ანგარიშგასაწევია როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური ფაქტორები. მომხსენებელი ობიექტური გარემოებებიდან გამოყოფს საბჭოთა ეკონომიკის ნგრევის შედეგად განვითარებულ მოვლენებს, თუმცა, იქვე აღ-

ნიშნავს, რომ საქართველოს ხელისუფლება მას მოუმზადებელი შეხვდა და ვერ შეძლო უმძიმესი შედეგების თუნდაც ოდნავ შეზღუდვა. "მიუხედავად იმისა, რომ პროცესები ვითარდებოდა აბსოლუტურად ობიექტურად

ბაზრადღება A3 ბაზრადღება

ზვინადაური საქართველოს საუკეთესო სპორტსმენია



ვახუშტი

ერთი თვითმფრინავი ფულის ამბავი

გურამ აბსანძე
ტელედეზატებში იწვევს
ტენგიზ სიგუას

პარიკო თაყვაძე
1991 წლის დეკემბრის ბოლოს პერმოდან საქართველოსკენ გეზი აიღო თვითმფრინავმა, რომლითაც მილიონები გადმოჰქონდათ. ამ თვითმფრინავზე დღემდე ათასგვარ ამბავს ჰყვებიან. ერთ-ერთი ვერსიით, თვითმფრინავი უგზო-უკელოდ გაუჩინარდა. თუმცა, ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების დროინდელი ფინანსთა მინისტრი გურამ აბსანძე, რომელიც პირდაპირ კავშირშია ფულით სავსე თვითმფრინავის ისტორიასთან, ამას მტკნარ სიცრუეს უწოდებს. აბსანძე აცხადებს, რომ ფული პაკეტისად ჩაბარდა ეროვნული ბანკის ქუთაისის ფილიალს. "24 საათმა" აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გურამ აბსანძეს რამდენიმე შეკითხვით მიმართა.

- გვიამბოთ ამ ისტორიის შემდეგ.
- პერმოდან საქართველოში წამოვიდა 385 მილიონი, რომელიც შენახული იქნა ეროვნული ბანკის ქუთაისის საცავში. ეს იყო 26 თუ 27 დეკემბრის ერთი კვირის შემდეგ, 5 იანვარს ჩვენ დაგვამხეს და ეს ფული დაიტაცა ინდრონიდელმა ხელისუფლებამ. ეს იყო და ეს.
- რას უნდა მოხმარებოდა 385 მილიონი მანეთი?
- ეს იყო სამი თვის სახელფასო და საპენსიო თანხა მთელი ქვეყნის მასშტაბით. ჩვენ გვეჩვენოდა, რომ საახალწლოდ მოსახლეობისთვის ხელფასები და პენსიები დაგვერიგებინა.
- რამდენად იყვნენ ცნობილი, თვითმფრინავში თქვენც იყავით?
ბაზრადღება A8 ბაზრადღება

რინეთმა ნავთობი აღმოაჩინა

რუსეთი აღლვებულა
დინაზ ჩაჩაია

ყვითელი ზღვის პოზიციონირის ყურეში აღმოჩენილმა ნავთობის საბადომ ნავთობსამყაროს უდიდესი დაინტერესება გამოიწვია. საუბარია ჩინეთის მიერ აღმოჩენილ, ცხრა მილიონი ტონა ნავთობის მქონე საბადოზე, რომელსაც ნავთობის მსოფლიო ბაზარზე სერიოზული ცვლილებების მოხდენა შეუძლია.

ჩინურმა მედიამ ბევრი ნავთობექსპორტიორი ქვეყნისათვის შოკისმომგვრელი ინფორმაცია გაავრცელა. უახლოეს მომავალში ჩინეთი, შესაძლოა, ნავთობის იმპორტიორი ქვეყნიდან ნავთობის ექსპორტიორ ქვეყნად გადაიქცეს. ჩინური მედიის ინფორმაციით, აღმოჩენილია უზარმაზარი ნავთობსაბადო, რომელიც, ბევრი ექსპერტის აზრით, ნავთობის მსოფლიო ბაზარზე მნიშვნელოვან კორექტივებს შეიტანს.
წინასწარი ინფორმაციით, ყვითელ ზღვაში აღმოჩენილი ნავთობი ცხრა მილიარდ ტონას შეადგენს, თუმცა საერთო მარაგებმა, შესაძლოა, 20,5 მილიარდი ტონა შეადგინოს. როგორც სახელმწიფო კორპორაცია "Sinopec"-ის საგანგებო განცხადებით, დაზვერვის და მოპოვების ინსტიტუტის ხელმძღვანელმა ცხინია ჩიუცზუნიამ განაცხადა, აღმოჩენილი საბადო ჩინეთს საშუალებას მისცემს, ხანგრძლივი დროის განმავლობაში საკუთარი ენერგორესურსები გამოიყენოს და, ამასთან, ნავთობის ექსპორტიც განახორციელოს.
ბაზრადღება A4 ბაზრადღება



კონცერტები

კონსერვატორიის დიდი დარბაზი
კამერული მუსიკის კონცერტი
დას: 19:00 სთ.

თეატრები

თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე
პრემიერა
მარიუს ფონ მაინბერგი
"ცივი ბავშვები"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
პიერ ბომარშე
"ფიგაროს ქორწინება"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
"დონ ჟუანი"
რეჟისორი: ალექსი ჯაყელი
დას: 5 ლარი
დას: 19:00 სთ.

სამფეო უზნის თეატრი
"მანკატუნა"
ხელმძღვანელი: მაკა მახარაძე
დას: 14:00; 17:00 სთ.

პანტომიმის თეატრი
"დონ ჟუანი"
დადგმა: ამირან შალიკაშვილი
დას: 18:00 სთ.

კინოთეატრები

კინოს სახლი
"სოლიარისი"
რეჟისორი: ანდრე ტარკოვსკი
ფასი: 1 ლარი
დას: 18:00 სთ.

რუსთაველი
"ნიუ იორკის ტაქსი"
დას: 22:00 სთ.

"ყველაზე მაგრები მსოფლიოში"
დას: 11:00; 13:15; 15:30; 17:45; 20:00 სთ.

ამირანი
"ნიალქეშა სამომ"
დას: 16:00; 20:00 სთ.

"ყველაზე მაგრები მსოფლიოში"
დას: 10:00; 12:00; 14:00; 18:00 სთ.

"ცხრა იარდი 2"
დას: 22:00 სთ.
ფასი: 4-დან 9 ლარამდე

მცირე დარბაზი
"ბანდიტები"
დას: 22:00 სთ.

"ზღვივსული"
დას: 20:00 სთ.

გამოყენები

ქარვასლა
"ქარვასლასა" და სახელმწიფო ხელოვნების მუზეუმში დაცულ ექსპონატთა გამოფენა

სურათების ეროვნული გალერეა
სახვითი და დეკორატიული-გამოყენებითი ხელოვნების საშობაო ფესტივალი

გოეთეს ინსტიტუტი
ბეატ პრესნერის ფოტონამუშევრების გამოფენა

პოზი
საშობაო გამოფენა

TMS
ნიწო ფერაძის გრაფიკულ ნამუშევართა საშობაო გამოფენა-გაყიდვა

საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
გამოფენა "შუა საუკუნეების ქრისტიანული ხელოვნება"

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი
"სამკაული და ისტორია"
მოდრაჟი გამოფენა-გაყიდვა

ქველი გალერეა
თანამედროვე ქართული კულტურა და მხატვრობა

დაგვივლითი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვითხროთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

მოკლედ

ყველაზე მასშტაბური სამუშაო პროექტი

28 დეკემბერს საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტრომ დაიწყო პროექტი, რომელიც სვანეთის ისტორიულ-ეთნოგრაფიული მუზეუმის საგანძურის დაცვისა და შენახვის პრობემის დასაგეგმვას და მოწოდებებს მიმართავს. პროექტის პირველი ეტაპი ითვლისწინებს.

მუზეუმში გათბობის, ტენია-ნობისა და ტემპერატურის მარეგულირებელი სისტემა დამონტაჟდება. ამ მასშტაბის პროექტი საისტრატეგიული მუზეუმების პირველი ქართველოს დასაწყისში დასრულდება. პროექტის პირველი ეტაპის ბიუჯეტი 82 ათასი ლარია.

პირველად მკითხველი აუდიტორიის პირისპირ

მამუკა ხერხელიძის დებიუტი



მამუკა ხერხელიძე

ის მთავარი გმირი ყველას უბოდიშებს: "სამკუთხედის ბრალია"... ერთი სიტყვით, ყველაფერი სამკუთხედს ბრალდება და მამუკა ხერხელიძისთვის მკითხველს საზოგადოებასთან საპასუხისმგებლო შეხვედრაც ინცხება. აქვე უნდა დავამატო, რომ გუმინ უფრო აუდიტორიასთან პირისპირ შეხვედრის დებიუტი იყო, ვიდრე ლიტერატურულ ასპარეზზე გამოსვლის; რადგანაც, მამუკა ხერხელიძე საზოგადოებისთვის უკვე ცნობილი სახე და ავტორია; ჩვენი გაზეთის მკითხველი კი მისი შემოქმედების სატი-

რულ-იუმორისტული ნიმუშებსაც იცნობს. მაგრამ, როგორც ჩანს, მკითხველთან, თუნდაც ნაცნობ მკითხველთან პირისპირ შეხვედრა, მაინც ემოციური აღმოჩნდა ავტორისთვის. "არ მეგონა, თუ ასე ვინერეიუ-ვებოდი", - გამოავლინა კიდევ მოგვიანებით და ისიც გავიხსილავ, ის საზოგადოება, რომელიც ძირითადად მისი ახლობლებისგან შედგებოდა, ამ ემოციურობის განმუხტვის ერთადერთი მიზეზი იყო. თუმცა, ვიდრე ავტორს დაეთმოზოდა მიეროფონი (რომელიც კაფემი ხალხმ-

რავლობისა და ხმაურის გამო, მეტად აუცილებელი იყო), მამუკა ხერხელიძის შესახებ ნაცნობმა ლიტერატორებმა ისაუბრეს. ლამაზ ბულაძემ ავტორის მხატვრული ნიმუშები დაოკუპენტურ პროზაზე გაგვაცნო; ტარიელ ქანტუიაშვილმა ავტორის ოჯახი გაიხსენა და მოგვიანებით ისიც გაგვანდო, თუ როგორ ელოდა მამუკა ხერხელიძის სახით ახალი ავტორის გამოჩენას თანამედროვე ლიტერატურულ სივრცეში. ამგვარი "წინასწარმეტყველების" საფუძველს პოეტს ლიტერატურულ გაზეთ - "ნიგნებში" დაბეჭდილი მოთხრობა აძლევდა. მამუკა ხერხელიძის თხოვნის თავისებურებაზე გამამხვილა ყურადღება ზაალ სამადაშვილმა და ამისთვის მას ერთი რუსი მწერლის მოსაზრების გამოვლაც მოუხდა. ის, რომ ლიტერატურა ვირტუალური ისტორიებია, რომელსაც ადრე თუ გვიან გამოიწმინდება საკუთარი მიქმული-ავტორი. "დარწმუნებული ვარ, კიდევ ბევრი ისტორიაა პავში, რომელთაც მამუკის მისთვის დამახასიათებელი მანერით შთაბეჭდავად გაგვაცნობს", - დაასრულა მწერლის მოსაზრების გამოვლაც მოუხდა. ის, რომ ლიტერატურა ვირტუალური ისტორიებია, რომელსაც ადრე თუ გვიან გამოიწმინდება საკუთარი მიქმული-ავტორი. "დარწმუნებული ვარ, კიდევ ბევრი ისტორიაა პავში, რომელთაც მამუკის მისთვის დამახასიათებელი მანერით შთაბეჭდავად გაგვაცნობს", - დაასრულა მწერლის მოსაზრების გამოვლაც მოუხდა. ის, რომ ლიტერატურა ვირტუალური ისტორიებია, რომელსაც ადრე თუ გვიან გამოიწმინდება საკუთარი მიქმული-ავტორი. "დარწმუნებული ვარ, კიდევ ბევრი ისტორიაა პავში, რომელთაც მამუკის მისთვის დამახასიათებელი მანერით შთაბეჭდავად გაგვაცნობს", - დაასრულა მწერლის მოსაზრების გამოვლაც მოუხდა.

ცხელ შოკოლადზე მისაყოლებალი ადამიანები

თამარ ბურჭანაძე

მისულებში ტემპერატურას თბილისი ისე შეეწვია, რომ გუმინ საღამოს, დაახლოებით +1 გრადუსი შეგვა იყო. თუმცა, არც ისეთი, რომ მანეთთვის გალერეაში მოხვედრის ომინარადენილ ცხელ შოკოლადზე გეთქვა უარი. ეს არც არავის გაუბედავს; დეკემბრის სუსიდან დარბაზში შესულმა სტუმრებმა ქაფქაფა, ზღანტი სითხის ნელი სმით უმალ გაათბეს ორგანიზმი. გასტრონომიული შედარება თუ უბერული არ იქნება, დაახლოებით ასეთივე განცდა აღმოჩნდა ჟურნალ "ცხელი შოკოლადის" გადაფურცვლა - კარგი ჟურნალეების, სამწხაროდ, ჯერაც აუთვისებულ ბაზარზე გამოჩენილმა ახალმა გამოცემამ უმალ დაათხო მედის "ორგანიზმი", მკითხველს კარგი საკითხავი შესთავაზა და უკვე იანერის თვის, ანუ შემდეგი ნომრის მოლოდინითაც ალავსო.

"ცხელი შოკოლადის" პრეზენტაცია საახალწლოდ მორთულ-ბრჭყვიალესული მარდენის კონტექსტში პარმონიულად ჩაუჯდა. უცნაური და გემრიელი სათაურით - რომელიც რაღაც ინტრიგის მოიცავს საკუთარ თავში - ამ ძველი წლის მისურულს გამოჩენილმა გამოცემამ გალერეაში საკმაოდ ბევრი ცნობის-მეყარე მიიზიდა. საქართველოში ასე პოპულარული გუნდური პრინციპი არც გუმინ დარჩდა. რედაქტორმა შორენა შავერდაშვილმა უბოლოკას მთელი გუნდი წარუდგინა და ცალკეულ ავტორებსაც სიტყვით გამოსვლა მოსთხოვა. უნდა ითქვას, რომ "ცხელი შოკოლადის" ეკიპაჟი საკმაოდ შთაბეჭდა-



თამარ ბურჭანაძე

ვია: გიო ახვლედიანი მკითხველს საჭურვლოდ მისაყოლებლად სქელტანიანი ტურაშვილი - ერთი კონკრეტული ფორტოს გარემოში შექმნილ ფოტომოთხრობათა სერიას, ანა კორძაია-სამადაშვილი - ნოვლას, ნესტან კვიციანი - მშენიერი და საინტერესო ქალების ჩანახა-ტებს. თუმცა, ეს ყველაფერი არ არის. ჟურნალი გვთავაზობს პრაქტიკულ რჩევებსაც, პირველ ნომერში ეს 45(!) კოქტეილის რეცეპტია, სვეტ-პროექტს, რომლის შესახებაც ახლა არ მოგვყვები, რადგან მისი მთავარი ეფექტი სწორედ ჟურნალით გაგვინათხი მდომარეობს. მოკლედ, საღამოს, საფარქელში

მოკალათებისას, თუნდაც ცხელ შოკოლადზე მისაყოლებლად სქელტანიანი გამოცემის ფურცლებზე კიდევ ბევრი საინტერესოს პოვნა შეიძლება.

შორენა შავერდაშვილმა გუმინე უბოლოკას ჟურნალის საკმაოდ ეფექტური და ლაკონური (ალბათ, ამბიციური) დევიზიც გააცნო: "საუკეთესო ავტორების საუკეთესო ისტორიები". ისტორიები, რომელთაც თან ერთვის კოქტეილის რეცეპტია, სვეტ-პროექტს, რომლის შესახებაც ახლა არ მოგვყვები, რადგან მისი მთავარი ეფექტი სწორედ ჟურნალით გაგვინათხი მდომარეობს. მოკლედ, საღამოს, საფარქელში

ალბათ, "ცხელ შოკოლადს" ჟურნალის მსოფლიო ბაზარზე ნოვაციის ვერ

მსოფლიო ინტელექტი ინტელექტუალის ბარჯი დარჯი



სუეზენ სონტაგი - კარლოს ფენტესის აბრიტი, თანამედროვე ინტელექტუალის შორის მას ბადელი არ ჰყავდა.

დედა ლითი ჰყავდა, მამა ხუთი წლის ასაკში გარდაეცვალა და რა ვახსიერია, რომ ბავშვობის წლებს ციხეში გატარებულ ერთ გრძელ, დაუსრულებელ სასჯელს ადარებდა.

მისი ინტერესების სფერო მრავალფეროვანი იყო. სონტაგს თანაბარი დედა და სიღრმის შევდიო, ეწერა ფრანგი ფეხბურთელების მწერლებს,

ბის, ბალტიკის, ფოტოგრაფიისა და პოლიტიკის შესახებ.

ადამიანების უფლებების აქტივისტი ქალბატონი 17 წლის ავტორი გახლავთ. მისი ნაწარმოებები 30 ენაზე თარგმნილი, მათ შორისაა, რომანები, პუბლიცისტიკა, პიესები, კინოსცენარები, ესეები "ნიუ იორკერის", "გრანტას", "ნიუ იორკ რევიუ ოფ ბუქ-

სის" და სხვა ლიტერატურული გამოცემებისთვის.

სონტაგს პოპულარობა 1964 წელს გამოცემულმა Notes on Camp-მა მოუტანა, რომელმაც პოპულარული გახდა აზრი, რომ "რა ცულია, ასე კარგი რომაა პოპკულტურა". ბევრისთვის კი დღესაც სამაგიდო წიგნია ძალიან ღრმა ანალიზი ფოტოგრაფიისა, რომელიც სონტაგმა ჯერ ნაწილობრივ "ფოტოგრაფიის შესახებ" შემოგვთავაზა, ახლახან კი, 2001 წელს - გამოცემაში "განიცადი სხვისი ტკივილი".

სონტაგი არა მხოლოდ წერდა. 1993 წლის ზაფხულში - ბალკანეთში საოკრად დაბასული მდგომარეობის დროს, მან სარაევოში ბუკების "გოდოს მოლოდინში" დადგა. მანამდე კი, კონფლიქტის ზონაში რამდენიმე წელი გაატარა.

მექსიკელი მწერალი კარლოს ფუენტესის შესახებ ამბობდა: "მე არ ვიცი არც ერთ სხვა ინტელექტუალს, რომელსაც ასეთი ნათელი გონებით შეეძლოს მოვენების ერთმანეთთან გადაჯაჭვა და დაკავშირება, დანათესავება. მას უნდალოდ ბადელი არ ჰყავს".

გუმინ კი "სი ენ" -ის ჟურნალისტი კიდევ ერთ საინტერესო დეტალს გამოყოფს: "სუეზენ სონტაგის გარეგნობაც კი განადიოხული, ბოზოქარი დრამის შესახებ მასწავლებდა: უძირო ყავისფერი თვალები, სქელი შავი თმა მკვეთრი თეთრი ზოლით, სიღრმედან წამოხული, მჭახტე, გაბუნებული ხმა და ინტონაცია. და გამოხედვა - ისეთი მკაცრი და დაფინებული მზეროთა და უცნაური ღიმილით, თითქოს, ამ ქალს ასეგანდობოდა ანკლდოტი, რომლის მიყოლაც მხოლოდ თვითონ შეეძლო..."

სანამ ხელს ჩამოართმევდით

ცვლილება ეტიკეტში, რომელიც ტენდენციად იქცა

ბევრ ევროპელს დღემდე ეხამუშება ის, რომ ამერიკელები შეხვედრისას ერთმანეთს ძირითადად არ კოცნიან. მისაღებად მათთვის ხელის ჩამორთმევას, ან უფრო ფაზილარულ დონეზე - ჩახუტებას, მხარზე ხელის მოთათუნებას ნიშნავს. თუმცა, თუ "ვაშინგტონ პოსტის" მიმომხილველს პოლ ფარის ვენდობით, ბოლო დროს შტატებში ხელის ჩამორთმევის ეტიკეტიც ექვემდებარება.

ამის მიზეზი ვირუსის გადადების შიშია, რის გამოც ხელის ჩამორთმევაზე უარს ამბობენ რიგი პოლიტიკოსები და სასულიერო პირებიც. ეს ტენდენცია განსაკუთრებით ე.წ. "გაციების სეზონზე" იგრძნობა ხოლმე და ბევრი უფრო გაზედული ამერიკელის გაკვირვებას იწვევს.

ფაქტი: რომაული კათოლიკური ეკლესიის მეტოქუნის ეპარქიის (ნიუ ჯერსი) მეტოქუნმა თავის მრევლს ნება დართო, რომ წირვისას, მისაღების დროს, ხელის ჩამორთმევის ნაცვლად, ერთმანეთისთვის, უბრალოდ, გაეღიმათ, ან თავი დაეკრათ, ან ხელი დაექნათ - თუ, რა თქმა უნდა, ვირუსის გადადების შემთხვევაში.

როგორც ვარაუდობენ, ხელის ჩამორთმევა ადამიანებმა შევიდობის ნიშნად დაიწყეს; იმის სხეულის ენაზე სათქმელად, რომ ხელში იარაღი არ ეჭირათ და მტრული მიზნებით არ იყენებენ მოსული. მაგრამ, როგორც ჩანს, ჩვენს რეალობაში იარაღი ადამიანს ხელში მაინც უჭირავს და ის - ბაქტერიებია.

მიკრობები მთელი ორი საათის განმავლობაში ყველგან ცოცხლობენ - ხელის გულზეც, კომპიუტერის კლავიატურაზეც და კარის სახელურზეც. ამიტომაც გრიპი ნებისმიერ ნაწილში შეიძლება აიკიდოს. საკმარისია ბაქტერიებით სავსე ხელი თვალთან მიიტანოთ, პირთან ან ცხვირთან, რომ ვირუსები ვიკონკიბოთ. შეესვენან თქვენს ორგანიზმს. საინკუბაციო პერიოდის გასვლის შემდეგ კი ინივირებულად ადამიანს იმდენი ვირუსი უფროვდება სხეულში, რომ მიკროსკოპის სლადი ცხოველებით სავსე ზოოპარკს ემსგავსება.

თანაც, ბევრისთვის გაციება იოლად გადასატანი სენია, ზოგისთვის კი სიკვდილის მიზნით შეიძლება გახდეს. მაგალითად: დაავადებათა კონტროლისა და აღკვეთის ცენტრის მოხატვებით, ყოველ წელს ამერიკაში გრიპით 36 ათასი ადამიანი იღუპება, 120 ათასზე მეტს კი მეურნალობის კურს-



ის ჩატარება სავადმყოფოებში უნევს. ცხადია, ვაქცინები და ანტივირუსული მედიკამენტები საქმეს შეუღიან, მაგრამ ვაქცინაციას გრიპის ვირუსი მაინც მაგრად ხვდება, საქმეს ძალიან "შემოქმედებითად" უდგება და ისე იცვლის თავის ბუნებას, რომ 20 წლის შემდეგ ადამიანის იმუნიტეტის დაქვეითებას იწვევს.

ფაქტი: ისტორიკოს ჯონ ბერის თქმით, აპოკალიპტიკური მნიშვნელობის "ესპანურმა" გრიპმა, რომელიც 1918-19 წლებში კანზასის შტატიდან გავრცელდა, მსოფლიოს მასშტაბით 50 მილიონი ადამიანის სიცოცხლე იმსხვერპლა. ამის გამოც ის ყველაზე მომკვდინებელი ეპიდემიის სახელით შევიდა ისტორიაში. ბერის განმარტებით, ზუსტად ვერ დგინდება, თუ კონკრეტულად რამ გამოიწვია გრიპი, მაგრამ მისი მასობრივად გავრცელების ერთ-ერთი მიზეზი სწორედ ხელის ჩამორთმევა იყო. მაშინ, ზოგიერთ ქალაქში სპეციალური კანონიც კი შემოიღეს, რომელიც ხელის ჩამორთმევას კრძალავდა.

თუმცა, ეს კიდევ არაფერი: გრიპი იმდენად მოკურნავდა, თუმცა, და ისე სწრაფად ვრცელდებოდა, რომ რიგ ქალაქში ადამიანებმა ერთმანეთთან ურთიერთობა საერთოდ აღკვეთეს. ბერი იმონბენის ერთი ფილადელფიელი სტუდენტის ჩანაწერს: ერთ საღამოს, სავადმყოფოსკენ გზაზე მას მხოლოდ ერთი მანქანა შეხვდა ქალაქში, რომლის მოსახლეობაც 1.75 მილიონი ადამიანი იყო.

ბი სუფთა ქალაქში გაეხვიათ.

ჰიუზის გზას დღეს უძრავი ქონების მაგნატი, ამერიკელი დონალდ ტრამპი აგრძელებს. 1997 წელს გამოცემულ წიგნში ის წერს: "ერთადერთი კარგი რამ, რაც ტრამპის წინ ხელის ჩამორთმევას ახლავს ხოლმე თან, არის ის, რომ მერე ცოტას ვჭამ ხოლმე და აღარ ვსუქდები". ცნობილია ისიც, რომ 1999 წელს, როცა ტრამპი აშშ-ს პრეზიდენტობის კანდიდატი იყო და საარჩევნო კამპანიას აწარმოებდა, თავის ლმუზინში მუდამ ინახავდა ანტისექსუალურ ხელსახოცებს და ხელის ჩამორთმევის შემდეგ მონდომებით ისუფთავებდა კანს.

თუმცა, ფაქტია, რომ თუ ადამიანი ასე ისტერიულად და მასობრივად იტყვიან უარს ამ ფესტზე, ის ისევე შეცვლის სოციალური ქცევის წესს, როგორც 1980-იანებში შიდის ვირუსმა შეცვალა სექსუალური ცხოვრების წესი.

თუ ასე მოხდა, რა შეიძლება ჩვენაცვლოს ტრადიციულ ამერიკულ მისაღებას? ალტერნატივა მრავალგვარია: თავის დაკერა, რვერანსი, ხელის აწევა, მხარზე ხელის მოთათუნება, ჩახუტება. ამ მხრივ, ზოგიერთი კულტურის წარმომადგენელს პრობლემა საერთოდ არ აქვს, მაგალითად ინდუსების მისაღებად ავიღოთ: ის ელევანტურია და შეხებას მეორე ადამიანთან საერთოდ არ მოითხოვს - ყველაფერს გამოხატავს თავის მხალდად დაკერა და ამ დროს გულთან ხელის გულს მტყუტება.

თავისთავად, ალტერნატივა ხელის დაბანის გაკონტროლება. თუ მაქსიმალურად ხშირად დავიბანთ ხელს, მიკრობებსაც უფრო იოლად და ეფექტურად შევებრძობებით. ამ დროს ბევრს ის ანეიდოტად ქცეული ამბავი ახსენდება, ჯეიმს ჯოისის რომ გადახდა თავს:

ერთხელ ჯოისის ერთგული მეიხველი მივიდა საყვარელ მწერიანთან და სთხოვა: "ნება მომეცით, ვეამბორო ხელს, რომელიცა "ულისი" შექმნა". ჯოისმა კი იუარა და უპასუხა: "მაგრამ ამ ხელს ბევრი სხვა რამეც გაუტყუებია".

ამის პასუხად კი, ბოლოს ერთი საინტერესო სტატისტიკაც: ახალი მონაცემების მიხედვით, სამიდან ერთი ადამიანი საპირფარეოდან გამოსვლის შემდეგ ხელს არ იბანს. მეორე კი, გარდა იმისა, რომ საზოგადო მოხმარების ნივთებს ეხებ, ხელსაც მონდომებით ართმებს სხვებს.

შეიძლება თუ არა, თანაბრდობა და სინდისი კენტოხივით გაიპარებოდნენ?

არარეგულბრივი ექსპერიმენტი ჰიმალაის ჩრდილში

მელორ სტარკა სა. კორ. აპბ

მოქმედების ადგილი - დხარამ-სალა, ინდოეთი, ჰიმალაის ჩრდილში ადამიანული დლაი-ლამას რეზიდენცია. მოქმედების დრო - 2004 წლის ოქტომბერი. დიდ ოთახში ერთმანეთის პირისპირ ერთი შეხედვით აბსოლუტურად განსხვავებული ადამიანები სხედან. ერთ მხარეს - ხუთი სახელგანთქმული ამერიკელი ნევილოგ-ფიზიოლოგი, მეორე მხარეს კი - ტიბეტელი ბუდისტი ბერები, ტრადიციულ სტაფილოსფერ პიტონებში. ერთი მათგანი გარდაცვლილი მასწავლებლის დლაი-ლამას რეიკარნაცია (ყოველ შემთხვევაში, თავად ეს ახალგაზრდა ასე მიიწინევს), მეორე კი - მე-12 საუკუნეში მცხოვრები ბუდისტი ბერის რეიკარნაცია (მიდი და დაიჯერე). მეცნიერებსა და ბერებს შორის გადაულახავი უფსკრულია. ბერები არ ეთანხმებიან იმას, რომ გონება მხოლოდ და მხოლოდ ტვინის ფუნქციის გამოვლინებაა. მეცნიერები კი მიიჩნევენ, რომ ტვინში მომდინარე ფიზიკური პროცესები სრულიად ახსნადს ხდის "გონების გრძობებს". ერთნიც და მეორენიც ყურადღებთ აკვირდებიან ოთახის კედლებზე პროექტირებულ ტვინის სკანირებას. მოკლედ რომ გითხრა, სიტუაცია ძალიან წააგავს სცენას იონესკოს ან ბექეტის პიესის მიხედვით დადგმულ აბსურდის თეატრიდან, თითქოს მეცნიერები და ბერები გოდოს მოლოდინში ჩამომხდარან ერთად.

ასე გრემოდებოდა ხუთი დღე-ქუშმარტება - სწორედ ეს გახლავთ საბოლოო მიზანი, რომლისკენაც მეცნიერებაც იღვნიან და ბერებიც. თითქოს მეცნიერები და ბერები გოდოს მოლოდინში ჩამომხდარან ერთად.



ნიერებმა და ბერებმა ცოტა ხნით მათ შორის არსებული უთანხმოება დაიგნეს - ერთნი თავის ხუჭუდინგ ინჰარნაციაზე, მეორენი - გონებისა და ტვინის ურთიერთკავშირზე. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, მიზანს, რომელსაც ისინი გააერთიანა, ნევიროლასტიკა ჰქვია (უნებურად სოლოფივი მასხენდება: "პანმონოლოზში - სიტყვა, მართალია, ველორია, მაგრამ ჩემს სმენას მუსიკასავით ეფინება").

ნევიროლასტიკა ამერიკის შეერთებულ შტატების ნევიროლოგიურ წრეებში დღესდღეობით ყველაზე მოდურად იღვნიან. როგორც "უოლ-სთრით ჯორნლის" სამეც-

ნიერო მიმომხილველი ბიგლი წერს, ეს ტერმინი ასახავს ტვინის ალახან ალმოჩენილ უნარს, შეცვალს თავისივე სტრუქტურა და ფუნქციები, კერძოდ, გააფართოოს და გააძლიეროს ის უბნები, რომლებიც მტყად გამოიყენება და შეავიწროოს ისინი, რომლებიც იმეითად ფუნქციონირებს. ნევიროლასტიკამ, თავისი არსებობის მიწრე ხნის მანძილზე, ძირითადად, დააფიქსირა ტვინში ისეთი ცვლილებები, რომლებიც ასახავს ფიზიკურ გამოცდილებას და გარესმყაროდათ მიღებულ იმპულსებს. მაგალითისთვის: პიანისტი, რომელიც არბუჯივობით ავარჯიშებს თი-

თების სისწრაფესა და მოქნილობას, თითქმის ავტომატურად, ერთდროულად ხმარობს საჩვენებელსა და შუა თითებს. ეს კი იქამდე მიდის, რომ ტვინის მონაკვეთი, რომელიც "პასუხისმგებელია" ამ თითებზე, "მოტყუებული" რჩება - მას "ქრევენება", რომ პიანისტი ორს კი არა, მხოლოდ ერთ თითს იყენებს. შედეგად პიანისტს კლავიატურის გარემოც კი აღარ შეუძლია ერთი თითის ისე გამოყენება, რომ მეორეც მოძრაობაში არ მოიყვანოს.

აქედან გამომდინარე, მეცნიერები დაინტერესდნენ, შეუძლია

საბანი ლეიპსს სვანი

ძველთბილისური ინტერიერი - მრავალგანზომილებიანი კულტურული სივრცე



მცირეოდენ ხნის წინ სტუმრად ვენციე ქალბატონ მანანა ანდრონიკაშვილს - პროფესორი ექიმს, უაღრესად დახვეწილ, ქუშმარტი არისტოკრატულობის მატარებელ ადამიანს (მართებულად შეუნიშნავთ, რომ სწორედ ასეთი პიროვნებები გამოიჩენიან ნამდვილი დემოკრატიულობით).

ქალბატონმა მანანამ გამაცნო მისი დედის, უნიჭიერესი მხატვრის, კლარა კვეციანის ბრწყინვალე ნამუშევრები და ამასთანავე, უნიკალური ბიბლიოთეკაც. აქ გამოქვეყნებული ფოტოსურათი კი წარმოგვიჩვენს მანანა ანდრონიკაშვილის ბაბუის, საპარკო ხელოვნების გამორჩენილი სპეციალისტის, ბატონი კარლ კვეციანის სახლის ინტერიერს დიდებულში, რომელსაც უდიდესი დამსახურება მიუძღვის ჩვენი ქვეყნის წინაშე, როგორც თავდადებულ მოღვაწეს.

ფოტოსურათზე დაკვირვებამ კვლავაც ცხადყო, რომ ძველი ქალაქის სრულებით განუყოფელი სული უფრო და უფრო მეტად ჰპარდება წარსულს, არსებითად გაქრობის ზღვარზეა.

ძველთბილისური ინტერიერი... ესაა ამოუძიებელი სიღრმის თემა, რომელიც უაღრესად მრავალასპექტურია. მის ჩანვდომა-შემეცნებას საგანგებო და მეტოდურად გამართული კვლევა ესაჭიროება, რისი გადადებაც იმას ნიშნავს, რომ ხვალ და ზეგ ეს ყოველივე შესაძლებელია დაგვიანებულაც კი აღმოჩნდეს.

ახლანდელი ყოფითი დინამიკა ხშირად უკანმოუხედავია, მეტისმეტად სულსწრაფი. საცხოვრებელთა ფასადები ერთხანს მაინც ინარჩუნებს ხოლმე ხელშეუხებლობას, ხოლო ის გარემო, სადაც ადამიანი უშუალოდ ცხოვრობს, ცხადია - მუდამ განიცდის უფრო ჩქარ ტრანსფორმაციებს, რომელნიც ზოგჯერ თვით სულმოუთქმელ ტემპსაც კი "აქრეფს" ხოლმე. ასეთ დროს რომელიმე ერთმა, ანდა რამდენიმე "მოდერნმა" ნივთმა შეიძლება ძალზე მკვეთრი ცვალებადობაც მოახდინოს ინტერიერის მთელ ნსოვში, მეტ-ნაკლები რადიკალურობით აღმოფხვრას მისი მთლიანობა, საგანთა სიმრავლის ურთიერთმეკავშირებულობა.

რაღა თქმა უნდა ძველთბილისური ინტერიერებიც თავის დროზე განიცდიდა ზოგან არსებით ცვლილებებს, მაგრამ მათში მაინც რჩებოდა რაღაც ხელშეუხებელი სანყისი, თავისებური "პალიფესესტური" მრავალშირანობისა და თაობათა შორის სიღრმისეული "ზმულობის" მატარებელი. ასეთ გარემოს აყალიბებდა ხელთქმნილი, ადამიანური ქმედების კვალის უშუალოდ შემნახველი, არამექანიკური, ევროპული რიგის ავეჯი; ფაქიზად შერჩეული და ბიოგრაფიის ნაწილად ქცეული ქურფები; თითქოსდა კედელს მინდობილი, ერთი გამორჩენილი მწერლის პერიფრაზირებისას, "შორიდან მომხიარული" ფოტოსურათები (თავისი ღრსებიც დასვსე "პერსონაჟებით"); თავდაჭერილი კავკასიური ფარდაები თუ უფრო უხვად შემკული, თუმცა აგრეთვე თითქმის უზალი, ადამიანის წარმოსახვის არსებითად გამამდინარებელი ხალიჩები... ეს ყოველივე უთუოდ ქმნიდა ისეთ ატმოსფეროს, რომელიც ბავშობიდანვე აჩვევდა ადამიანს ნამდვილი კულტურის სიფრთხილად ურთიერთობას - ანუ გარემო ერთგვარად თავადვე "მონაწილეობდა" მის აღზრდაში...

ამდაგვარი ინტერიერები, ალბათ XX საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებამდე, თუნდაც ფრამენტულად, ჯერაც არსებობდა, მაგრამ ამჟამად მათი რაოდენობა ძალზე მცირეა. სამოციანი წლებში კი ეს ყოველივე ჯერაც ცოცხალი რეალობა იყო - იმ ძველთბილისურ სახლში, რომელშიც ვცხოვრობდი, ცხადვდ მასხოვს, თუ როგორ გამოიყურებოდა ღვანდომოსილი პედაგოგის, ნინო ბოცვაძის ოთახი - იქ ფარდაგადაფარებული ტახტის ამშვენება მისივე ხელით ფილიგრანულად, მაგრამ ამასთანავე სადად მოქარული მუთაქები, ხოლო ერთი სართულით ქვემოთ უკეთილშობილესი პიროვნების, ფიზიკოს თენგიზ ბურჭულაძის ბინაში, არანაკლებ საინტერესო საგნებს იხილავდით - თუნდაც ქანქარან ძველთაძველ საათს, რომელიც თითქოსდა ანდერსენის ზღაპრებიდან იყო გადმოსახლებული...

ნამდვილ ძველთბილისურ ინტერიერებში, მიუხედავად ზოგჯერ ნივთთა გარკვეული სიმრავლისაც კი, მაინც არ ჩანდა ზედმეტი სიჭარბე, ანდა "გაჭედობა". საბოლოო ჯამში ნამყვანი გახლდათ სიხალადი და ზომიერება. ინტერიერები არაერთგან ატარებდა ფუნქციურობას, უარყოფდა მემქნაურ გადატვირთულობას. ამასთანავე - მაღალი, ზოგან შემკული ქვირა და მრავალგან არსებული მოზრდილი ღიოხები მთლიანობაში ხელს უწყობდა თავისუფალი სივრცის შექმნას. დამახასიათებელი იყო ასევე საფასადო თუ ეზოს აივნებთან საკმაოდ მჭიდრო კონტაქტი - სიმყუდროვესთან ერთად, ოთახებს არ აკლდა კომუნიკაცია გარემოსთანაც.

ძველთბილისურმა ინტერიერებმა თავის სამყოფელში როგორც შინაური, ისე მიიღო დაზგური ფერწერა (ევროპულიც, რუსულიცა და ადგილობრივიც).

ცხადია, ე. წ. დაზგური სურათები კედლის მხატვრობასთან მიმართებით, აშკარად "მომლორია", მაგრამ ისიც უეჭველია, რომ მათ ერთგვარად "ენატრებდა" ისეთი გარემოცვა, სადაც ისინი ყველაზე ორგანულად იყო ჩაქსოვილი. მაგ. ლაღო გულაშვილის ოცინი წლებს ჩინებული სურათები თითქოს უფრო მეტად თბილისის არტისტულ კავებს "ენარაფვის", ხოლო ყველგან კარგად გამომზიარალი ბაჰუტუქ-მელიქოვის ტილოები კი იმ ძველთბილისური, უკვე დანგრეული საცხოვრისის ინტერიერის (ძალზე კოლორიტულ ეზოსთან ერთობლივად), სადაც ისინი ყველაზე ბუნებრივად "სუნთქავდა"...

დარჩეული 2004



მარო მარხვანელის კუთხე

ჩვენ -

ზვიადაურიები!

ნუ მინწყენთ, ძმებო და დებო. მაგრამ რა ექნა, არ მემეტება ის კაცი თქვენთვის. ეგრეა დამიანი მოწყობილი. თუმცა, არც ისე მინდა გამოვიდეს, ერთი ჩემი მეგობარი ქალი რომ იტყოდა ხოლმე: "ეს კაცი ჩემთვის მინდაო". ამას არ ვგულისხმობ.

ბევრი რამ ნაყოფიერ იმ კაცზე და სწორედ იმ ნაწილებმა მათქმევენი - არ მემეტება-მეთქი თქვენთვის. სრული უფლება გაქვთ, ზუსტად ასევე იფიქროთ ჩემზეც. აბა, როგორ ან რატომ დაგიმალეთ. ახლა კი, სანამ ჩემს პატარა სათქმელზე გადავიდოდე, ერთი შინაური ამბავი მაქვს მოსაგვარებელი.

მსოფლიო ძალიან დაპატარავდა. ძნელად ნახავ კაცს თუ ქალს, ყველაფრის საქმის კურსში არ იყოს.

მე რატომღა ჩამოვრჩებოდი. ეს ბოლო წლები რა აღარ ვისწავლე და რა აღარ გავიგონე, მაგრამ ის, რაც მე დამმართეს, გაუგონარია.

აი, ტრანსპლანტაცია გამოვიჩინა, ლობოსაცქია, კანის დაჭიმვა-გაახალგაზრდავებაც, სახელისა და გვარის გამოცვლაც, ცხვირებსაც უსწორებენ ხალხს და, ფუი ეშვას, სქესსაც.

ჩემთვის ვიყავი, რაღაც-რაღაცებს ვწვრიდი, ზოგს მიბეჭდავდნენ, ზოგსაც - არა. თუ ვინმე კითხულობდა, არა მგონია, ცუდი შთაბეჭდილება დარჩენოდა, განსაკუთრებით კი ის მიხაროდა, რომ ამ ჩემს კუთხეს ახალგაზრდა ლამაზი ქალის სურათი ამწვინებდა.

ექვ, არც იყო და არც ვგონო?

ფუფულა ხომ გახსოვთ, ცხოვრებაში რომ არავის ჰყვარებია და მიოლა გამოიგონა. დაახლოებით ეგრე ვიყავი მეც. ამ ჩემმა რედაქტორმა (არა, არ უნდა დამეწერა წინა წერილში, ვენაცვალე ჩემს რედაქტორს, ეს პატარა კუთხე რომ მომიჩინა-მეთქი) თუ ვილაც სხვამ, ან მოადგილემ, ან მხატვარმა - მაგათას რას გაიგებ - მოკლედ, დღევანდელი ერთი რომ ვიქცე, "ჩამიბვეს". ის მშვენიერი გოგო მოაცილეს და ჩემი ნამდვილი სურათი არ "გლოჯეს"?

თუ მარო ხარ და მარხვანელი, აი, ეს უფრო მოგიხდება, თანაც, აღარავის მოვატყუებთო.

ექვ, რაც არი, არი. ეგრეა ცხოვრება - პირობებს ძლიერები კარნახობენ.



ამ ჩვენი სპორტული კომენტატორების შეწყურეს, - აბა, სპორტის მე რა ვიცი, - საღერელი ამეშლება ხოლმე. ფეხბურთისა და კალათბურთისა არაფერი გაეგებათ, როგორღონა, ჭიდაობასა და სხვა სახეობებზე ხომ სულ აზრზე არ არიან. ერთი-ორი წუთი ბურთი გაეკარო-გამოაკარო, რომ სთხოვო, გული საგულიდან ამოუვარდებათ, ისეთი ტლანქები და ფიზიკოლოგები არიან. თხილაშურებზე მაგათ ვერ დაეყენებ და ცხენზე ვერ შესვამ. თუ ფეხი ან ხელი მოიტყვის, კიდევ შო, მაგრამ მგონია, რომ დიდ ცოდვას აიკიდებ.

ჰოდა, იმას ვამბობდი, საღერელი ამეშლება-მეთქი. მოდი, სახალალოდ, აი, იმ ბიჭისგან, ოლიმპიური ჩემპიონი რომ გახდა, ზვიადაურზე გეუბნებით, ინტერვიუს ავიღებ-მეთქი.

ვინ მიმიშვა საინტერვიოდ. ეგრე ხელში აყვანილს დაატარებენ საქართველოში.

მოდი, ნაფუქსპერიმენტებ-მეთქი. ესე იგი, კაცის უნახავად დაგწერ კაცზე-მეთქი. მაგის სოფელში ნამყოფი არა ვარ, არც ბინა მინახავს მაგიესი, არც მშობლებსა და მეზობელ-მეგობრებს ვიცნობ. პა, რას იტყვი, მიკეთველი, ვითომ ორიგინალური არ იქნება? მით უფრო, რომ ეს ახალგაზრდა კაცი საერთოდ თვალთ არ მინახავს, თუ, რა თქმა უნდა, ტელევიზორით ნანახს არ ჩავთვლით.

ახლა, ვიცი, ახალ ჭორს ავაგორებენ ჩემზე. ისე, ძალიან საინტერესო რამეა ეს ჭორი. ერთი ნაცნობი მყავს, ჭორების ოსტატი. არა, ოსტატი კი არა, ჭორებით მოთამაშე. რა? არ იცით, რას ნიშნავს? ადგებოდა და რამე ძალიან უცნაურსა და დაუჯერებელს მოიგონებდა. სულ ორ-სამ კაცს ეტყეოდა. გავიდოდა კვირა, კიდევ ერთი-ორი დღე და უკან მოუბრუნდებოდა ის ჭორი, ცხადია, შეცვლილ-შეღამაზებული, მაგრამ ნაღდად მისი გავერცხლებული. მაგრამ მხიარულობდა. ერთხელ ერთმა ჩემმა კოლეგამ ჩემს ნივე გახეიდან ვახტანგ რჩეულმომილზე დანერა, სახლში ფირაფი ჰყავს, აფრიკიდან ჩამოყვანილი. გაიხუმრა, რა. ნახევარი ქალაქი იმაზე ლაპარაკობდა, რა დაუჯდებოდა რჩეულიმების ფირაფის აფრიკიდან გამოწერა.

ცხოვრებაში აუცი არავისზე მითქვამს, ვარაუდში კი სულ მესმოდ - ზოგი ამბობდა, კაციაო, ზოგი კიდევ, რა ვიცი, რაღას არა. კარგად ვიცი, ვერც ახლა გადავურჩები ჭორებს. იტყვიან, დედაბრის ნიღბი აიფარა და ახლა რაც უნდა, იმას იტყვი, მოხუც ქალს ვინ რას მოჰკითხავსო.

არ ვიცი, როგორც უნდათ და რაც უნდათ, ის იფიქრონ. მე ექსპერიმენტი ჩავიფიქრე, თან ისეთი, არც ერთ ჟურნალისტს რომ არ მოსულია თავში და რომ მოგვედ, მაინც მივაღწევ ჩემსას.

თუ არ ვცდები, ზვიადაურზე, ოლიმპიურ ჩემპიონზე შეგპირდით.

როგორც ტელევიზორის ეკრანთან მახსოვს, მშვენი სანდომიანი სახე აქვს. კაცი ოლიმპიური ჩემპიონი გახდა და სხვებით კუნტრუში არ დაუნყია ტატამზე, ხელი შემართა ზევით. ეს იყო და ეს.

თვალეტი ოდნავ შემოტივებული ჰქონდა. დარწმუნებული ვარ, იმ დროს, ოქროს მედალს რომ ჰკიდებდნენ გულზე, თავის პატარა ქვეყანაზე ფიქრობდა.

მე რატომღაც ლუკა რაზიკაშვილი და იმისი ზვიადაური გამახსენდა. მინაზე დაგდებულნი, გაყოფილი ხელ-ფეხით, შესანიშნავად გამზადებული. ტელევიზორი კვარცხლბეკს უწევინებდა. ყველაზე მაღალ საფეხურზე კი - ქართველი ოლიმპიურ ჩემპიონს.

მე ხელფეხგაყოფილი ვაჟას ზვიადაური მედდა თვალწინ. ყელზე ხანჯალიზებენილი.

ტელევიზორის ეკრანი ისევ კვარცხლბეკს უწევინებდა, უმაღლეს საფეხურზე შემდგარ ზვიადაურის ერთ ჩვეულებრივ ნაშეირს. გაუწმრეველს, უხშირდ მდგარს, წარმეუფოკეველს.

მე კი ისევ ვაჟას ზვიადური მივდავ თვალწინ, ყელზე მიბჯენილი ხანჯალითა და მტრის ერთადერთი სურვილით: "დარღასამც შევწიოები".

ტელევიზორის ეკრანზე თითქმის ყველა ორთაბრძოლის უკანასკნელმა კადრებმა ჩაიჭრია. გამარჯვების მომთანი ყველა ილეთი ქართული იყო. მეგრე ისევ კვარცხლბეკი და...

"უცქირეთ, ერთი უცქირეთ, არ ახამაშებთ თვალსაო"...

იდეა ტატამზე მდგარა შენაღობილი ხელით და არც კი ვაძვინია. იმთავითვე იცოდა, რომ ეგრე იქნებოდა.

მერე სულ ამერია ყველაფერი. ორივე სახე შეერთდა. ვეღარ გამეგო, კინო იყო თუ ლიტერატურა, რომელი რომლის პროტოტიპი იყო.

"ჰყვირიან, თანაც ნელ-ნელა ყელში ურჭობენ ხმალსაო".

აღარც ეკრანი ჩანდა, აღარც ტატამი, დარჩა სისხლი და უკანასკნელი, მაგრამ მაინც ნათქვამი: "ძალდ იყო თქვენის მკვდრისადა".

ვეღარ გავიგე, რომელი ამბობდა, რომელი რომელი იყო. და მაინც, ხომ შეუძლებელია, მაგრამ რატომღაც მგონია, ამ ბიჭისგან, კაცი რომ არის თავისი საქციელით, ზურაბ ზვიადაურისგან გადახატვა ვაჟამ თავისი ზვიადაური.

ბიზა გარასასვილი

წლებულს, როდესაც ათენიდან საქართველოს ოლიმპიური ნაკრები ოქრო-ვერცხლით დაბრუნდა, უკვე ვიცოდით, ბევრი ტვირის წყვეტა არ დაგვჭირდებოდა იმანზე, თუ ვის გადავწყვიტავდით საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ტრადიციულ რეფერენდუმში ზედა საფეხურებზე. ამკარა იყო ისიც, რომ პირველ ოთხ ადგილს ზურაბ ზვიადაურს, გიორგი ასანიძეს, ნესტორ ხერგინასა და რამაზ ნოზაძეს ვერავე შეეცვლებოდა. თუმცა, გონების დაძაბვა მინც მოგვიხდა. გასარკვევი რჩებოდა: ჩვენ, ხმის უფლებების მქონენი, ვის დავასახელებდით 2004 წლის საუკეთესო სპორტსმენად - ზურაბ ზვიადაურს თუ გიორგი ასანიძეს. ორივე ნამდვილად იმსახურებდა პირველობას, მაგრამ პირველი ადგილი ერთია. ამასთან დაკავშირებით ყველას თავისი მოსაზრება ჰქონდა. ერთი ამბობდნენ: საუკეთესო სპორტსმენის სტატუსი ზვიადაურს ეკუთვნის, რადგან პირველია, ვინც დამოკიდებლობის ხანაში ოლიმპიურ თამაშებზე საქართველოს ჰიშინი ააუტელრაო. მეორენი ასანიძეს ანიჭებდნენ უპირატესობას - შტანგაცალი ხელით ანაიო.

ერთი სიტყვით, აზრი გაიყო. რამდენიც უნდა ვილაპარაკოთ, გუშინდლამდე რეფერენდუმის შედეგები ყველასთვის უცნობი იყო. გამოკითხვაში 33 ჟურნალისტი მონაწილეობდა. სპორტსმენთა დაჯილდოების საზეიმო ცერემონიაზე ტრადიციულად "შერატონ მეტეხი პალასში" გვიხმეს.

გუშინდელი დღე იმითაც იყო მნიშვნელოვანი, რომ იგი საიუბილეო გახლდათ - რეფერენდუმის რიგით მე-40 გამოდგა. სსფ-მ უხში ყველა იმ სპორტსმენს, ვისთვისაც ამ ხნის განმავლობაში წლის საუკეთესო სპორტსმენის სტატუსი მიუნიჭებიათ.

ლაურეატთა ათეულა (პრინციპით - ქვევიდან ზევით) საღამოს წამყვანმა ჯამლექ ზუხაშვილმა ითავა. ვის რამდენიც ხმა ერგო და რომელ ადგილზე გავამსვენეთ, ქვევით შეიტყობთ.

როგორც მოსალოდნელი იყო, პირველი ადგილი დაიკავა ძიულ-ისტმა ზურაბ ზვიადაურმა. ის 33-ვე ანექტაში მოხვდა (26 პირველი ადგილი, 7 - მეორე). მაქსიმალური 330 შესაძლებელი ქულიდან 323 ქულა დაავროვა და რეფერენდუმის სამეჯის გამარჯვებულს, ძალონას გიორგი ასანიძეს (7 პირველი ადგილი, 24 - მეორე, 1 - მესამე, 1 - მეექვსე) 24 ქულით გაუსწრო.



საპროკლეტი რეფერენდუმი

"ზურაბ ნამდვილად იმსახურებდა პირველობას. რეფერენდუმში მონაწილეობა რომ შემძლეოდა, მეც მას დავაყენებდი პირველ ადგილზე. ალაღად გეუბნებით, პირველი ჩემპიონი ამას იმსახურებს", - მოგვიანებით თქვა ასანიძემ. მას შემდეგ, როდესაც ზურაბ ზვიადაურის სახელი გაუყურდა და

მილოცვები მიიღო ორიოდე სიტყვა მასაც ვთხოვეთ, მან კი ასანიძის არ იყოს, ჩემთვის რომ ეკითხათ პირველობას გიორგის მივანიჭებდი.

მესამე ადგილზე აღმოჩნდა ოლიმპიური ვერცხლის მედალოსანი, ბემბენ-რომაელ რამაზ ნოზაძე, რომელმაც ასევე ვერცხლის მედა-

კალათბურთი

ო 'ნილი დაბრუნდა! დიდი ხნით?



ქერმანი ონილის საქმე 30 დეკემბერს გადაწყდება.

მდე კი კაპლანის გადაწყვეტილება მისი იქნება. იმის გამო, რომ ვერაგო იქნება ონილის 15 მატრი უკვე გამოტოვებული ჰქონდა, მან "დეტროიტ პისტონზის" წინააღმდეგ ითამაშა, რომელიც 26 დეკემბერს გაიმართა. "ასეთი საშობაო საჩუქარზე ოცნებაც კი არ შეიძლება", - განაცხადა "ინდიანა პეისერზის" მთავარმა მწვრთნელმა რიკ კარალიომ და განაცხადა, რომ მათთვის მთავარი იყო, "პისტონზთან" ისე ეთამაშათ, რომ თავნებულებებს არ დაეტოვებიათ მოედანი. "ეს კი პირწმინდად შეგანჯვრულია", - დამატებდა რიკ კარალიომ. რაგორც 30 დეკემბერს გაიგებთ, თუ რა ხდებოდა ინდიანაპოლისში, როდესაც "ინდიანა პეისერზმა" "დეტროიტ პისტონზს" უმასპინძლა. ინდიანაში რომ დეტროიტელები არ უყვართ, ამას ბევრი ლაპა-

ტი არავისთვის არასოდეს სასჯელი ძალაში იქნება. იმის გამო, რომ ვერაგო იქნება ონილის 15 მატრი უკვე გამოტოვებული ჰქონდა, მან "დეტროიტ პისტონზის" წინააღმდეგ ითამაშა, რომელიც 26 დეკემბერს გაიმართა. "ასეთი საშობაო საჩუქარზე ოცნებაც კი არ შეიძლება", - განაცხადა "ინდიანა პეისერზის" მთავარმა მწვრთნელმა რიკ კარალიომ და განაცხადა, რომ მათთვის მთავარი იყო, "პისტონზთან" ისე ეთამაშათ, რომ თავნებულებებს არ დაეტოვებიათ მოედანი. "ეს კი პირწმინდად შეგანჯვრულია", - დამატებდა რიკ კარალიომ. რაგორც 30 დეკემბერს გაიგებთ, თუ რა ხდებოდა ინდიანაპოლისში, როდესაც "ინდიანა პეისერზმა" "დეტროიტ პისტონზს" უმასპინძლა. ინდიანაში რომ დეტროიტელები არ უყვართ, ამას ბევრი ლაპა-

ლოსან ძიულ-ისტა და ათენის პირველ პრიზორს ნესტორ ხერგინას 6 ქულით გაასწრო.

ლაურეატებს ჯილდოები და პრემიები გადასცეს მათ, ვინც წინათ დაუსახელებიათ წლის საუკეთესო სპორტსმენად.

უყურადღებოდ არც ჟურნალისტები დარჩენილან. ნოდარ გუგუშვილის სახელობის პრემია გადაეცა მთავარი ვახუთის "სპორტის" ფეხბურთის განყოფილების ჟურნალისტს კოტე გოგოშვილს.

რაკი 2004 წლის რეფერენდუმი საიუბილეო იყო, აქვე გთავაზობთ 1964 წლიდან დღემდე წლის საუკეთესო სპორტსმენად დასახელებულთა გვარებს.

საპარტიველოს 2004 წლის 10 საუკეთესო სპორტსმენი

1. ზურაბ ზვიადაური (ძიული) 323
2. გიორგი ასანიძე (ძალოსანი) 299
3. რამაზ ნოზაძე (ბერძენულ-რომაული ჭიდაობა) 250
4. ნესტორ ხერგინი (ძიული) 244
5. მაღალასასთაინი (ფეხბურთი) 136
6. ნინო სალუქვაძე (ტყვიის სროლა) 91
7. ზაზა ფარულია (კალათბურთი) 89
8. ლევან კობახიძე (ფეხბურთი) 72
9. ნიკოლოზ ზოიანი (კრიე) 49
10. ვლადიმერ ბოიანი (კალათბურთი) 38

საპარტიველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის გამომკითხვის ლაურეატები:

1964 - სლავა მეტრეველი, 1965 - ომარ ფხაკაძე, 1966 - ალექსანდრე მეტრეველი, 1967 - ზურაბ საკანდელიძე, 1968 - ვიქტორ სანევი, 1969 - ნონა გაფრინდაშვილი, 1970 - თინათინ ლეკვიძელი, 1971 - ლევან თედიაშვილი, 1972 - ვიქტორ სანევი, 1973 - ლევან თედიაშვილი, 1974 - ლევან თედიაშვილი, 1975 - ნონა გაფრინდაშვილი, 1976 - ვიქტორ სანევი, 1977 - დავით კვაჭაძე, 1978 - მაია ჩიბურდანიძე, 1979 - თემურ ზუბულური, 1980 - ქეთევან ლოსაბერიძე, 1981 - რამაზ შენგელია, 1982 - მოჭადრაკე ქალთა ნაკრები, 1983 - თემურაზ აფხაზავა, 1984 - მაია ჩიბურდანიძე, 1985 - დავით გობეჯიშვილი, 1986 - მაია ჩიბურდანიძე, 1987 - ლერი ხაბელოვი, 1988 - ნინო სალუქვაძე, 1989 - არ ჩატარებულია, 1990 - დავით გობეჯიშვილი, 1991 - არ ჩატარებულია, 1992 - კახი კახიშვილი, 1993 - კახი კახიშვილი, 1994 - მოჭადრაკე ქალთა ნაკრები, 1995 - გიორგი ვაზაგაშვილი, 1996 - ელდარ კურტიანიძე, 1997 - გიორგი კანდელიანი, 1998 - გიორგი ასანიძე, 1999 - ნინო სალუქვაძე, 2003 - ელდარ კურტიანიძე, 2004 - ზურაბ ზვიადაური.

რაკი არ სჭირდება. ვინ დაამარცხა 2003-2004 წლების აღმოსავლეთ კონფერენციის ფინალში "ინდიანა პეისერზი"? "დეტროიტ პისტონზმა"! ვისთან ჩხუბისთვის მისცეს დისკვალიფიკაცია "ინდიანა პეისერზის" წამყვან კალათბურთელებს? "დეტროიტ პისტონზთან"! აღსანიშნავია, რომ ორივე გუნდს ერთნაირი მაჩვენებლები ჰქონდა - 12 მოგება, 12 ნაკლება. აღსანიშნავია იმითაც, რომ "ინდიანა პეისერზმა" უკანასკნელი 15 მატრი თავისი ლიდერების გარეშე ჩაატარა, ხოლო "დეტროიტ პისტონზს" მხოლოდ ბენ უოლასი აკლდა, ისიც ხუთი მატრის განმავლობაში. სუეციალისტები ამტკიცებდნენ, რომ "ინდიანა პეისერსი" განწირულია, რომ მისთვის დიდი მიღწევა იქნებოდა, თუ პლეი-ოფში გააღწევა. როგორც ხედავთ, "პეისერზი" არაფრით ჩამოუვარდნა "პისტონზს", რომელიც ჩემპიონის ტიტულსაც კი ატარებდა, მაგრამ ჩემპიონის იერიშისგან ძალიან შორს არის. რაც შეეხება მატრს, ის დეტროიტელთა გამარჯვებით დასრულდა. სწორედ ეს ვხევდრია იყო, რომელშიც "პისტონზმა" ჩემპიონის საკადროსი თამაში აჩვენა. მართალია, ანკარაში (98:93) დამანგრეველი არ ყოფილა, მაგრამ "პეისერზმა" ძალიან კარგად ითამაშა. მატრის შემდეგ, პრესკონფერენციაზე, "პეისერზის" მთავარმა მწვრთნელმა რიკ კარალიომ განაცხადა, რომ მათთვის მთავარი იყო, "პისტონზთან" ისე ეთამაშათ, რომ თავნებულებებს არ დაეტოვებიათ მოედანი. "ეს კი პირწმინდად შეგანჯვრულია", - დამატებდა რიკ კარალიომ. რაგორც 30 დეკემბერს გაიგებთ, თუ რა ხდებოდა ინდიანაპოლისში, როდესაც "ინდიანა პეისერზმა" "დეტროიტ პისტონზს" უმასპინძლა. ინდიანაში რომ დეტროიტელები არ უყვართ, ამას ბევრი ლაპა-

ფეხბურთი

TV-სპორტი

ფირსხალავას ბრაზილიაში არ ივინჯებენ

მიხეილ აბაიშვილი

პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია: კვალიფიციური საფეხბურთო სპეციალისტების მწვავე დეფიციტის მიუხედავად, საქართველოში არაერთი მაღალი დონის პროფესიონალი უმუშევარია...



ლევან ხარაბაძის ფოტო

შუშაქის გამგებაც მოყვა. ფირცხალავა საქართველოში არ ახსოვთ, თორემ საერთაშორისო საფეხბურთო საზოგადოებრიობაში მას დიდი ავტორიტეტი აქვს...

ქულით გაუსწრო. "24 საათი" გაიფრცხალავას სწორედ ამ ვიზიტის დეტალებსა და შედეგების გასაცხრობადაც დაუკავშირდა.

შანდელთან შედარებით, საკმაოდ დიდი ცვლილებებია ყველაზე თვალსაჩინო ის გახლავთ, რომ ჩემს მიერ ხსენებული კლუბები პროგრესულად ვითარდებიან.

იოჰან კრუიფი: "რეალის" ფოტოებით მოთამაშეს ფეხბურთი ყალბი ამოვიღა"

სახელოვანმა ჰოლანდიელმა სპეციალისტმა იოჰან კრუიფმა ერთ-ერთ ესპანურ გაზეთს მისცა ინტერვიუ, რომელშიც წლევეანდელ სეზონში "ბარსელონას" თამაშს განიხილა.

თამაშზე ძალიან ცუდად აისახება. - მოკლედ რომ ვთქვათ, მადრიდის "რეალის" ნახევარმცველებიდან დაცვაში არავინ ჩადის, ხომ? - თუ მეტოქეს მისსავე ნახევარზე ან მოედნის ცენტრში ართმევ ბურთს, ეს ძალიან კარგია.



ლა დაისვენებს, - შეტევაზე გადასვლა. ისინი ფეხბურთელები არიან და არა ძრავები. - ვთამაშობთ თუ არა ერთ-ერთ ფრანგულ გაზეთს, რომელმაც დაწერა, რომ რაული "ფერარი" კი არა, "სიტროენ 2CV"-ა?

ოთხშაბათი 29 დეკემბერი

HTB+ФУТБОЛ 12:00 თავისუფალი დარტყმა 12:15 ინგლისის ჩემპიონატი. "პორტსმუტი" - "რელსი"

HTB+ПЛЮС 10:00, 13:15, 16:15, 19:00, 21:15 პრეცედენტი 10:20, 21:30 "ქრონიკა" 10:25, 13:30 "პარმონის ფორმულა"

EUROSPORT 10:30 ექსტრემალური სპორტი. LG აქტიური სპორტი 11:30 "ოლიმპიური თამაშები". ტელეჟურნალი

საჩუქრის ახალი ფორმა! გსურთ გაუკეთოთ განსაკუთრებული საჩუქარი ახლოდელ ადამიანს? მოგიხმობთ არაჩვეულების ბაქაქითებზე...



„ტიქვიანი აფხაზები“

პროექტი „ტიქვიანი აფხაზები“
თორნიკე ბერიძე

ერთობით გადავრჩით

უნმინდესისა და უნეტარესის, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორისა და წმიდა სინოდის მიმართვა

საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ მცხოვრებ ქართველებს, აფხაზებსა და ოსებს!

სრულიად საქართველოს მოსახლეობას!

ქართველები, აფხაზები და ოსები მრავალი საუკუნის მანძილზე ერთად ვეწეოდით ცხოვრების მძიმე უღელს, რაც მალაღობა დემერტმა დაგვაკისრა. ამ ერთობით გადავრჩით, შევიწარმეთ ჩვენი ეროვნული და სულიერი ფასეულობანი.

არაერთხელ უცდია შინაურ თუ გარეშე მტერს ჩვენი გათიშვა და განადგურება, მაგრამ ჩვენ ყოველთვის ვიჩინეთ სიბრძნეს და გვრძნობდით, თუ რა მოჰყვებოდა დაყოფას. სამწუხაროდ, ბოლო დროს ერთმანეთს წინაშე უმიძიესი ცოდვა ჩავიდინეთ და მომხრენი ვაგვხდით ძმათა შორის დაპირისპირებისა. მტერმა ჩვენ შორის უნდობლობა ჩამოაგდო და ერთმანეთზე ხელი აღემართეთ, რითაც უმიძიესი ცოდვა ჩავიდინეთ.

მონანიება და შერიგება არის ერთადერთი გზა ჩვენი გადაარჩენისა. ჩვენ აუცილებლად ვიქნებით ერთად, და რაც უფრო მალე მოხდება ეს, მით უკეთესი იქნება მთელი ჩვენი მოსახლეობისთვის.

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ილია მეორე და საქართველოს სინოდის მღვდელმთავარი მოგიწოდებთ ქართველებს, აფხაზებსა და ოსებს მონანიებისა და ურთიერთშერიგებისაკენ. „არა არს კაცვი, რომელი ცხვონდეს და არა სცოდოს“.

ბედნიერია ის ერი და ის ადამიანი, რომელიც დაინახავს თავის შეცდომას და მოინანიებს მას. 2004 წლის 25 დეკემბერს, თბილისში, წმიდა სამების ახლად აშენებულ საკათედრო ტაძარში შესრულდა საგანგებო სირვალის ციხე-სასახლეში სინანულისა და შერიგებისთვის.

ვიმედოვნებთ, საქართველოში მცხოვრები სხვა ერების წარმომადგენლების თანადგომა ამ ისტორიულ და მაღალმოსილ საქმეში ხელს შეუწყობს ჩვენს ქვეყანაში მშვიდობისა და ერთობის დამკვიდრებას.

დემერტმა დაგლოცით და გახარობთ!

ჩაუპა ფარაბი

საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა უშუალოდ საბჭოს დაავალა, რომ უშუალოდ ვადაში შეიმუშავოს ქვეყნის შიდა კონფლიქტების დარეგულირების კონცეფცია და ჩამოაყალიბოს კონკრეტული წინადადებები აფხაზეთის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ, რომელსაც შეეთავაზებენ აფხაზურ მხარეს. ამავე საკითხში თანაბრობის პრინციპში, მიხეილ სააკაშვილი კონფლიქტების სფეროში მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს შეხვდა. მათ შორის ისეთებიც იყვნენ, რომელთაც უკვე კარგა ხანია, შემუშავებული და საჯაროდ გამოქვეყნებული აქვთ კონცეფცია აფხაზეთის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ. მავალითადად,

ასეთი კონცეფცია უშუალოდ საბჭოსში წარადგინა პაატა ზაქარიანი, რომელსაც ამ შეხვედრის თაობაზე განაცხადა: „პრეზიდენტმა შემოგვთავაზა, რომ არასამთავრობო ორგანიზაციებმა ხელისუფლებასთან, უშიშროების საბჭოსთან ერთად შევიშუაოთ ჩამოყალიბებული კონცეფცია, როგორც აფხაზეთის, ასევე სამხრეთ ოსეთის მიმართ. პრეზიდენტმა გამოთქვა სურვილი, რომ ეს იანვრის შუა რიცხვებამდე მოესწროს, რათა ვენეციის კომისიის წევრებს, რომლებიც იანვარში უნდა ჩამოვიდნენ, მომზადებული დაგვხდეთ.“ ამგვარად, არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა საყვედურები, რომ მთავრობას კონფლიქტების დარეგულირების არავითარი კონცეფცია არ აქვთ, მაღე წარსულს ჩაბარდება და ჩვენ გვექნება ის,

რისი დაპირისპირებული მხარისათვის შეთავაზებაც თამაშად შეგვეძლება. იგივე არასამთავრობოების პროვოკაციით, ავტონომიის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ შემუშავებული ოფიციალური დოკუმენტი დღევანდელი მსოფლიოსათვის უარსადაც კი იქნება. სამთავრობო დოკუმენტში აფხაზეთის დამოუკიდებლობისა და უსაფრთხოების გარანტიები იმდენად მაღალი ხარისხით ჩაიდება, რომ ხმას რუსეთიც კი ვერ ამოიღებს. ეს უნდა გახდეს გარანტია იმისათვის, რომ აფხაზები მოლაპარაკებებზე წამოვიდნენ და ერთიანი საქართველოს შემდგენლობაში განსაკუთრებული სტატუსი მიიღონ. ამასთან დაკავშირებით, თითქოს, ყველა კმაყოფილი უნდა იყოს, მაგრამ ასე არ არის. ხელისუფლებასთან პრეტენზიები აქვს საქართველოს სახალხო

ფრონტის ლიდერს ნოდარ ნათაძეს. საქმე ის არის, რომ მანაც ვააკეთა და გამოაქვეყნა კონცეფცია აფხაზეთთან დაკავშირებით, მაგრამ მისთვის პრეზიდენტთან შეხვედრაზე არავის დაუძახია. ამის მიუხედავად, ბატონო ნოდარი მაინც აპირებს, რომ სახალხო ფრონტის კონცეფცია ერთნეული უშიშროების საბჭოში მთავრობის დამოუკიდებლობისა და უსაფრთხოების გარანტიები იმდენად მაღალი ხარისხით ჩაიდება, რომ ხმას რუსეთიც კი ვერ ამოიღებს. ეს უნდა გახდეს გარანტია იმისათვის, რომ აფხაზები მოლაპარაკებებზე წამოვიდნენ და ერთიანი საქართველოს შემდგენლობაში განსაკუთრებული სტატუსი მიიღონ. ამასთან დაკავშირებით, თითქოს, ყველა კმაყოფილი უნდა იყოს, მაგრამ ასე არ არის. ხელისუფლებასთან პრეტენზიები აქვს საქართველოს სახალხო

გოგა ხინდრაძე: "სოხუმისკენ მოგავალ წელს გადავინაცვლებო"

- ბატონო გოგა, რა მოძრაობა დინყო მთავრობაში აფხაზეთის სტატუსთან დაკავშირებით?

- ასეთი მოძრაობა მაშინვე დაიწყო, როგორც კი შეიქმნა სახელმწიფო მინისტრის ოფისი კონფლიქტების მოგვარების დარგში. პირველი, რაც ჩვენ გავაკეთეთ, ჩამოვაყალიბეთ არასამთავრობო ორგანიზაციების საკოორდინაციო ცენტრი აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მიმართულებით. ამ წლების მანძილზე არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ შეიქმნა რამდენიმე საინტერესო კონცეფცია, აფხაზეთთან მიმართებაში და დღეს დაიწყო განხილვები ამასთან დაკავშირებით.

პრეზიდენტის გადაწყვეტილებით დინყო, აგრეთვე, სერიოზული მუშაობა აფხაზეთის სტატუსთან მიმართებაში, რამაც მონაწილეობას არასამთავრობოებზე მიიღებენ. მათთან ერთად შევიკვდიეთ ჩამოვაყალიბეთ ისეთი მოდელი, რომელიც როგორც ქართველებისთვის, ისე აფხაზეთისთვის მისაღები იქნება.

- ხომ არ არის გამოკვეთილი რაიმე კონტურები, თუ როგორი შეიძლება იყოს ეს სტატუსი?

- აქ არის საუბარი ფართო ავტონომიაზე. ამ საკითხებთან დაკავშირებით, დღეს მსოფლიოში არსებობს სხვადასხვა სახის კომპრომიზი. ერთ-ერთია ვენეციის კომისია, რომელსაც ჩვენ მივმართეთ იმისთვის, რომ დაგვეხმაროს ფართო ავტონომიის სტატუსის შესახებ საკითხების მოგვარებაში.

- ხომ არ არის გამოკვეთილი რაიმე კონტურები, თუ როგორი შეიძლება იყოს ეს სტატუსი?

- აქ არის საუბარი ფართო ავტონომიაზე. ამ საკითხებთან დაკავშირებით, დღეს მსოფლიოში არსებობს სხვადასხვა სახის კომპრომიზი. ერთ-ერთია ვენეციის კომისია, რომელსაც ჩვენ მივმართეთ იმისთვის, რომ დაგვეხმაროს ფართო ავტონომიის სტატუსის შესახებ საკითხების მოგვარებაში.

- ბატონო გიორგი, რა მზადდება მთავრობაში აფხაზეთთან დაკავშირებით?

- საქართველოს პრეზიდენტმა უშიშროების საბჭოზე გააუფლრა, რომ ჩვენი ამოცანაა, მისი უფლებამოსილების გადის ფარგლებში აღდგეს საქართველოს ტერიტორიის მთლიანობა. ხელისუფლების ნებაა, რომ აფხაზეთის კონფლიქტი მშვიდობიანად დარეგულირდეს და ამისათვის ზეპირად კი არ ვილაპარაკოთ, არამედ კონკრეტული ნაბიჯები გადავდგათ და გარკვეული ნინადადებები შევიშუაოთ, რომელსაც აფხაზურ მხარეს შეეთავაზებთ. ამიტომ პრეზიდენტმა ამ საკითხებზე მუშაობა ყველას დაგვაავალა.

- ბატონო აზრი, როგორი ხასიათის იქნება დოკუმენტი?

- ცხელია უნდა გააცნობიეროს, რომ აფხაზეთს თავიანთი ლეგიტიმური ინტერესი გახანია. ნარსულში ქვევა და ერთმანეთის დადასაბუღება არაფერს მოგვცემს. ამიტომ კონფლიქტის მოგვარებისაკენ პირველი ნაბიჯები ქართულ მხარეზე დაგვა. ჩვენ შევიშუაოთ და აფხაზურ მხარეს შევთავაზებთ კონკრეტულ სამკავალბობებს, რომელსაც აფხაზურ მხარეს შეეთავაზებთ.



სამარ ბაქრაძე, ფოტო

ბაში. მალე, დაახლოებით, 10-15 იანვარს ჩვენ ამ კომისიის წევრებს თბილისში ველოდებით, რათა მათთან ერთად გავაგრძელოთ მუშაობა ამ მოდელის ჩამოყალიბებაზე.

- თქვენი აზრით, წამოვლენ თუ არა აფხაზები პოლიტიკურ მოლაპარაკებებზე სტატუსთან დაკავშირებით?

- მე ვფიქრობ, სხვა გზა არ არს-

„სოხუმი შახვედრის სურვილით“

თამარ ჭაჭანიძე

“Время жить” - ასე ჰქვია სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების მწერლების მოთხრობების და ნოველების კრებულს, რომელიც ერთ თემაზე, ომზეა შექმნილი. ომები, დროში გაჭიმული, მოუგვარებელი კონფლიქტები, ყოველივე ამასთან დაკავშირებული მწერელი გამოცდილება და უშუალო ტკივილი აერთიანებს იმ თვრამეტ ავტორს, ვინც მონაწილეობა მიიღო ამ კრებულის შედგენაში. ისინი ხელი ლიტერატურის წარმომადგენლები არიან: აფხაზური, აზერბაიჯანული, სომხური, ქართული და ოსური.

“ეს წიგნი თავისებურად მწერლების დიალოგია. აქ ისინი ერთმანეთს საკუთარ და თავის ხალხის ტკივილს უზიარებენ, პროპაგანდას უწევენ მშვიდობას ომისა და ძალმომრეობის გარეშე. ჩვენ ვგვჯერა, რომ ეს წიგნი მკითხველსაც გააერთიანებს, დაპირისპირებულ საზოგადოებებს დაეხმარება, უფრო კარგად გაეცნოს ერთმანეთის პრობლემებს.” - ნერენ ამ წიგნის შექმნის იდეის ავტორები, სოხუმელი მწერლები გურამ ოდიშარია და ბათალი კობახია წიგნის შესავალში. ეს ადამიანები მწერლებს თავიანთ ქვეყნებში სტუმრობდნენ და რუდუნებით არჩევდნენ მოთხრობებს წიგნში განსათავსებლად.

“ამ პატარა კავკასიაში სამი დიდი კონფლიქტია გაჩაღებული: მთიანი ყარაბაღის, სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის. მიუხედავად ამისა, მწერლობა მაინც ცოცხლობს და თავისი რეიტინგი აქვს მთელ კავკასიაში. ამ კონფლიქტების დარეგულირების საქმეში მწერლობისა და კულტურის ჩართვა მნიშვნელოვანია. მოხდა ისე, რომ ჩვენ ომზე ბევრი დავხატეთ, მაგრამ ის მოთხრობები მტრის ხატებით და თავსავარი სტერეოტიპებით იყო სავსე. ჩვენ ამ წიგნისთვის ისეთი მოთხრობები შევარჩიეთ, რომლებიც, მართალია, მოკლედ არ აღაზაზებს და სათქმელს ამბობს, მაგრამ ადამიანის სიყვარულს და მონიერადმდგის პატივისცემასაც ავლენს. ამ სულისკვეთებით გამო-

ჩვეუ ნანარმოებებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, როცა დიდი დიალოგი იწყება. მე და ბათალი კავკასიის მთელი სამხრეთი მოგაერთ. შესაბამისად, ამ ტერიტორიებისთვის მოდარე მხარეებსაც ვესტუმრეთ. სადაც ვიყავით, მწერლებს ყველგან აფხაზებზე. მავალითადად, ფაზილ ისკანდერს უამრავი მკითხველი ჰყავს აფხაზეთში. ეს ძალიან მნიშვნელოვანია, რადგან ეს ფაქტი მკითხველებსაც აერთიანებს. თავის მწერებს რომ ნახავენ, მერე სხვადასხვა ენდობიან და მათ ნანარმოებებსაც კითხულობენ.” - ამბობს გურამ ოდიშარია და წიგნის ერთ გვერდებზე პლარს ასეთ წარწერას უკეთებს: “სოხუმში შეხვედრის სურვილით.” სოხუმი და მთელი აფხაზეთი ხომ თითოეული ქართველის ოცნებაა. ბატონი გურამის თქმით, დაპირისპირებულ მხარეებში ერთმანეთის შესახებ მეტის გაგების ნიშნად უდავოდ იგრძნობა. წიგნის გადაშლისთანავე ისინი პირველად მონიერადმდგის ნანარმოებს კითხულობენ. ფაქიზად შერჩეული ნანარმოების დასრულების შემდეგ სულ ცოტათი მაინც უჩნდებათ ერთმანეთთან სიახლოვის განცდა. “მრისხანება - სულის სიბრძნეა,” - ვკითხულობთ წიგნის პირველივე მოთხრობის პირველივე წინადადებას და მართლაც მრისხანების დაცხრობა და ერთმანეთის მიმართ ლობიერების გაჩენა ამ წიგნის უბრალოდ მისხანების ერთმანეთის სიძულვილში ხომ მთელი ცხოვრება გავიდა. წიგნის სახელწოდება “Время жить” ანუ “ცხოვრების დრო,” ალბათ, სწორედ ამას გულისხმობს.

კავკასიური ფორუმის არასამთავრობო ორგანიზაციების, “ვიენის ბოლის ფონდის” და ფინანსებით და ბრიტანული არასამთავრობო ორგანიზაციის “საერთაშორისო განგაშის” დახმარებით გამოცემული ეს წიგნი ვსორციელეული ეს პროექტი მართლაც შედეგიანად გამოდგა. კავკასიის ხალხებს ეს წიგნები უფასოდ დაურიგდებოდა. წიგნის პრეზენტაციები კი გრძელდება. მოთხრობების ახალი აღმანახის გამოცემასთან ერთად, იანვარში, მწერლების მონაწილეობით ამ კრებულის კიდევ ერთი პრეზენტაცია გაიმართება, რომელსაც კვლავ “კავკასიური სახლი” უმასპინძლებს.

გიორგი ჰაკუაშვილი: "ხელისუფლების ნებაა კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარება"

უშიშროების საბჭოზე გააუფლრა, რომ ჩვენი ამოცანაა, მისი უფლებამოსილების გადის ფარგლებში აღდგეს საქართველოს ტერიტორიის მთლიანობა. ხელისუფლების ნებაა, რომ აფხაზეთის კონფლიქტი მშვიდობიანად დარეგულირდეს და ამისათვის ზეპირად კი არ ვილაპარაკოთ, არამედ კონკრეტული ნაბიჯები გადავდგათ და გარკვეული ნინადადებები შევიშუაოთ, რომელსაც აფხაზურ მხარეს შეეთავაზებთ. ამიტომ პრეზიდენტმა ამ საკითხებზე მუშაობა ყველას დაგვაავალა.

- ბატონო გიორგი, რა მზადდება მთავრობაში აფხაზეთთან დაკავშირებით?

- საქართველოს პრეზიდენტმა უშიშროების საბჭოზე გააუფლრა, რომ ჩვენი ამოცანაა, მისი უფლებამოსილების გადის ფარგლებში აღდგეს საქართველოს ტერიტორიის მთლიანობა. ხელისუფლების ნებაა, რომ აფხაზეთის კონფლიქტი მშვიდობიანად დარეგულირდეს და ამისათვის ზეპირად კი არ ვილაპარაკოთ, არამედ კონკრეტული ნაბიჯები გადავდგათ და გარკვეული ნინადადებები შევიშუაოთ, რომელსაც აფხაზურ მხარეს შეეთავაზებთ. ამიტომ პრეზიდენტმა ამ საკითხებზე მუშაობა ყველას დაგვაავალა.



სამარ ბაქრაძე, ფოტო

მათ უსაფრთხოების ასპროცენტთან გარანტიები მიიღონ. ისინი უნდა დაეწინაურებინათ, რომ ქვეყნის პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალური და ყველა უფლებას იმისათვის, რომ საკუთარი იდეინტიფიკაცია დაიცვან.

- თუ შეიძლება ვადაზე საუბარი, საბოლოოდ რამდენ ხანში უნდა ჩამოყალიბდეთ?

- ზუსტი ვადების დასახელება ძნელია, მაგრამ ერთი რამ ცხადია, მუშაობა უკვე დაიწყო, რაც ვეცდებით, უნდა დაგვიდგინდეს არჩევნებს აფხაზეთში. მართალია, ჩვენ არ ვცნობთ ამ არჩევნებს, მაგრამ უნდა გამოჩნდეს ის პიროვნება, რომელსაც აფხაზეთის მოსახლეობის უმრავლესობის ნდობის მანდატი ექნება და რომელთანაც მოლაპარაკებების გამართვის ვეცდებით. ცხადია, ხელისუფლების მხარდაჭერის პირობებში, არასამთავრობო

სექტორის გააქტიურებას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება. ენვრუსგამოღმა ვარწმუნოთ, რომ ქვეყნის პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალური და ყველა უფლებას იმისათვის, რომ საკუთარი იდეინტიფიკაცია დაიცვან.

- ჩვენ ავტონომიის განსაკუთრებული სტატუსის შესახებ საუბრობთ, რას ნიშნავს ეს?

- საერთოდ, სტატუსზე საუბარი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ ვადასანწყვეტი გვაქვს ქვეყნის ტერიტორიული მონტობის საკითხში, მათ შორის, თვითმმართველობის მოტანა შეუძლია. ჩვენ ავტონომიის განსაკუთრებული სტატუსი აფხაზეთთან მიმართებაში, ეს იმას ნიშნავს, რომ აფხაზეთს ყველაფერი განსხვავებული სტატუსი ექნება. ცხადია, ყველა რეგიონის სტატუსის პირობებში, არასამთავრობო

ბობს და აფხაზეთიც საარჩევნო ბატალიების დროს ყველაფერს მიხედნენ. ისინი დარწმუნდნენ, რომ მომავალი მხოლოდ საქართველოს სახელმწიფოს ერთიან სივრცეში გააჩნით. ყველა სხვა შემთხვევაში მათი ყოფნა-არყოფნა საკითხი დადგება. ამის თვალსაჩინო მავალითი იყო აფხაზეთში ბოლო დროს განხილარებული მოვლენები, რომელსაც მოხდა ფაქტობრივი ძალადობა აფხაზ საზოგადოებაზე და რუსებმა აფხაზეთის თავისუფალი აზრი სრულიად ამკარად ჩაკლეს. ერის განადგურება სწორედ ასე იწყება.

- თუ მაინც ისე მოხდა, რომ აფხაზური მხარე მოლაპარაკებებზე არ წამოვიდა, როგორი პოზიციაში აღმოჩნდება ცენტრალური ხელისუფლება?

- ეს შეუძლებელია, ისინი აუცილებლად წამოვლენ მოლაპარაკებებზე. აფხაზეთს ძალიან კარგად ესმოთ, რომ რუსულ არეში პერსპექტივა არ გააჩნიათ და რომ მათ დამოუკიდებლობას მსოფლიოში არაიქნება. მით უმეტეს, რომ 250 ათასი მოსახლე აფხაზეთთან ძალიან არის გამოგდებული. ამიტომ, პოლიტიკური პერსპექტივა, გარდა საქართველოს კონსტიტუციური არემი ყოფნისა, აფხაზეთს არ გააჩნია და რაც მეტი დრო გადის, მით უფრო ესმით ეს.

- როდის შედგება სოხუმშიც ისეთივე შეხვედრა, როგორიც ახლახან ცხინვალში, კოკოთთან შედგა?

- მომავალ წელს, მომავალ წელს.

აუცილებელია განვითარებისთვის, მით უმეტეს, აფხაზეთთან დამოკიდებულებაში უნდა გავითავალისწინოთ ყველაფერი - აფხაზეთს აპრივიენობიან და დაწვეული, დღევანდელი მდგომარეობით დამთავრებული.

- რამდენადც ითქვას, განსაკუთრებული სტატუსი გულისხმობს საკუთარ ძალიან სტრუქტურებს, საბაჟოს, მოქალაქეობას, ფულის ერთეულს განმასხვავებელი ნიშნით და სხვა. რამდენად გამართლებული იქნება ასეთი სტატუსი საქართველოს კონსტიტუციით?

- არსებული კონსტიტუციით შესაბამისი იქნება, მაგრამ პრინციპზე შეთანხმების შემდეგ, შესაბამისი საკონსტიტუციო ცვლილებები უნდა განხორციელდეს. მთავარია, ჩვენ შინგით შევთანხმდეთ, მივღოთ გადაწყვეტილება და მივალთ კონსენსუსს აფხაზურ მხარესთან; ამას მოჰყვება შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის ჩამოყალიბება, სადაც ჩადებული იქნება აფხაზეთის ინტერესების დაცვის მექანიზმები. ცხადია, შესაბამისად იქნება გათვალისწინებული დევნილი მოსახლეობის ინტერესებიც.

- ეს ყველაფერი კარგია, მაგრამ საკითხავია, შეუძლებელია თუ არა აფხაზეთის ასეთ სტატუსს დევნილი მოსახლეობა და შემდეგ თავად აფხაზები?

- ასეთი კონცეფციით ყველა კმაყოფილი ვერ იქნება, ამიტომ ინიციატივა უნდა აიღოს ხელისუფლებამ, რომელსაც მოსახლეობის ნდობის მანდატი მომცემული აქვს. მას არ გავაუფლებთ, დაინახოს დევნილი მოსახლეობის, რომ მათი ინტერესებიც გათვალისწინებულია. ასევე უნდა დაგვარწმუნოთ აფხაზებიც.

- ხომ არ არის მოსალოდნელი რეფერენდუმის ჩატარება?

- სამართლებრივად რეფერენდუმი აუცილებელი არ არის, თუმცა გამორიცხული არაფერია.

შიქლაბა თუ არა, თანაბრობა და სინდისი კუნთაზივით გაივარჯიშო?

არარეველებრივი ექსპერიმენტი ჰიმალაის ჩრდილში

83 ბავარდები

თუ არა ადამიანის ტვინს, ცვლილება განიცადოს არა მხოლოდ გარე ფაქტორების ზემოქმედების შედეგად, არამედ წმინდად შინაგანი მენტალური სივსიალებისა. და სწორედ მაშინ გაახსენდა ბუდისტი მედიტაციის მრავალსაუკუნოვანი ტრადიციებით. ვადაწყდა, რომ მათზე ექსპერიმენტის სახით შემოწმებულიყო, შეუძლია თუ არა აზრს, ასე ვთქვათ, წმინდა სახით არსებულს, შეცვალოს ტვინის ფიზიკური ნივთიერება.

“ნეურლოგიის ყველა კონცეფციას შორის მხოლოდ ნეუროპლასტიკას აქვს ბუდიზმთან გონიერი ინტერაქტივის პოტენციალი”, - ირწმუნება ვისკონსინის უნივერსიტეტის პროფესორი, ნეუროლოგი რიჩარდ დევიდსონი. სწორედ მისი ინიციატივით დათანხმდა დალი-ლაშა, მეცნიერების “დროებით მფლობელიაში” გადაეცა ბუდისტი ბერების ტვინები.

ინტერაქტიულობის შედეგები კი მეცნიერებმა და ბერებმა აღწერეს ნოემბერში გამოცემულ, ამერიკის შეერთებული შტატების “ნა-

ციონალურ მეცნიერებათა აკადემიის შრომებში”. ამ შედეგებს “უოლ-სთირთი ჯორნლის” ინტერპრეტაციით შემოგთავაზებთ.

მეცნიერების თანდასწრებით მედიტაციით დაკავებული ბუდისტი ბერების რეაქცია მათი ტვინის სკანირებით ფიქსირდებოდა. მეცნიერები მედიტაციის პროცესში ადარებდნენ ახალბედა მოხალისეთა და იმ ბერების ტვინებს, რომლებსაც მედიტაციაში, სულ ცოტა, 10 ათასი საათი მაინც აქვთ გატარებული. ახალბედასაც და მედიტაციაში ჭიმპოჭრილებსაც ასეთი დავალება მიეცათ - გაეკეთებინათ ეგრეთ წოდებული “თანაგრძობის მედიტაცია”, რომელიც საყოველთაო სიყვარულისა და სიკეთის გრძობას აღვიძებს. ბუდისტი ბერის მეთოდ რეკარდის თქმით, რომელსაც, სხვათა შორის, გენეტის დოქტორის ხარისხიც აქვს: **“ჩვენ, ბერები, ვცდილობთ ისეთი მეტალური მდგომარეობის გენერირებას, როდესაც თანაგრძობა მთელ გონებას მოიცავს და ადგის არ უტოვებს სხვა გრძობებს”**.

და, აი, რა დააფიქსირა სკანირებაში. ბერებს, რომლებსაც მედიტაციის უზარმაზარი გამოცდილება ჰქონდათ, ექსპერიმენტის დროს “დრამატულად” გაუძლიერდა მაღალი სიხშირის აქტივობა (ეგრეთ წოდებული გამა-ტალელები). გამა-ტალელები უმაღლესი ნერული სისტემის აქტივობის მაჩვენებლად ითვლება, რომელიც, ასე ვთქვათ, ძაბავს ტვინის იმ უბნებს, რომლებიც პასუხს აგებენ უძლიერეს მენტალურ დატვირთვაზე - შემცინებაზე, რაც შეეხება ახალბედა-მოხალისეებს, მათთან გამა-ტალელების აქტიურობამ უმნიშვნელო ზრდა განიცადა. პროფესორ დევიდსონის თქმით: **“გამოცდილი ბერების გამა-ტალელების აქტივობის ძალამ ისეთ ზღვარს მიაღწია, როგორც სამეცნიერო ლიტერატურაში აქამდე არ დაფიქსირებულა. ეს კი მონიშნავს იმას, რომ მეტალურ ტრენინგს შეუძლია ტვინში შემეცნების უფრო მაღალი დონის გაზრდა”**.

სკანირების საშუალებით მეცნიერებმა შეძლეს ტვინის იმ უბნების იდენტიფიცირება, რომლებიც თანაგრძობის მედიტაციის პროცესში მეტ აქტივობას იჩენდნენ.

თითქმის ყველა შემთხვევაში ეს აქტივობა ფიქსირდებოდა ბერებთან და არა ახალბედა-მოხალისეებთან. რაც მთავარია, აქტივობა ფიქსირდებოდა მარცხენა ნახევარსფეროს პროფრონტალურ ნაწილში, სადაც დადებითი ემოციები ბუდობენ. მაგალითად, ბედნიერების შეგრძობა. ეს აქტიურობა თითქოს თრგუნავდა მარჯვენა ნახევარსფეროს მოქმედებას, რომელიც ნეგატიურ ემოციებს, მაგალითად, შიშის გრძობას იტყვის. და ეს ყველაფერი ხდებოდა შინაგანი და არა გარე ძალების ზემოქმედებით, ანუ მხოლოდ და მხოლოდ აზრობრივი პროცესის გავლენით. ზრდა აქტივობა მეცნიერებმა ტვინის იმ ნაწილშიც დააფიქსირეს, რომელიც განცდის დროს იწყებს მოქმედებას. იგივე შეიმჩნეოდა ტვინის “მოქმედების დამგეგმავ” უბნებზე, თითქოს ბერები განსაცდელში ჩაგარდნილს დასახმარებლად იღვნიდნენ.

“უოლ-სთირთი ჯორნლი” წერს, რომ დალი-ლაშას რეზილენციაში ჩატარებული ექსპერიმენტის შედეგები **“აჩვენებენ იმის უზარმაზარ შესაძლებლობებს არსე-**

ბობას, რომ სხულის სხვა ნაწილების მსგავსად, ტვინიც შეიძლება განზრახ, მიზანმიმართულად შეცვალოს. როგორც აერობიკა აძლიერებს და აყალიბებს მუსკულატურას, ასევე გონებრივი ვარჯიში აყალიბებს ნაცრისფერ ნივთიერებას. მაგრამ, ეს არის პროცესი, რომლის შესწავლა მეცნიერებმა მხოლოდ ახლა დაიწყეს”

მედიტაციის პროცესში ბუდისტი ბერების ტვინში გაძლიერებული თანაგრძობა და განსაცდელში მყოფის დახმარების სურვილი მათი ტვინის ნახევარსფეროში მაინც ვერ დაიბადებოდა, მათ რომ ცხოვრებისეული (ანუ გარე ფაქტორებზე დამყარებული) გამოცდილება არ ჰქონოდათ, არასოდეს ენახათ, არ განეცადათ ან, სულაც, არაფერი სმენოდათ ადამიანურ განცდებზე და გასაჭირზე. დაბოლოს, მეცნიერების ისტორია კარგად მტყველებს იმაზე, რომ მისი აღმოჩენები და მიღწევები ორგანოდ შეიძლება იქნას აღქმული. ამ აზრს ვერც ამერიკელი ნეურლოგების ახალი აღმოჩენა გააქარწყლებს. ეს მხოლოდ ლექსებში შეიძლება იყოს ასე მარტივად საქმე.

ჰეი, ვინ ფიქრობს მანდ მარჯვენა ნახევარსფეროში?
მარცხენა!
მარცხენა!
მარცხენა!

მედიტაციის პროცესში ბუდისტი ბერების ტვინში გაძლიერებული თანაგრძობა და განსაცდელში მყოფის დახმარების სურვილი მათი ტვინის ნახევარსფეროში მაინც ვერ დაიბადებოდა, მათ რომ ცხოვრებისეული (ანუ გარე ფაქტორებზე დამყარებული) გამოცდილება არ ჰქონოდათ, არასოდეს ენახათ, არ განეცადათ ან, სულაც, არაფერი სმენოდათ ადამიანურ განცდებზე და გასაჭირზე. დაბოლოს, მეცნიერების ისტორია კარგად მტყველებს იმაზე, რომ მისი აღმოჩენები და მიღწევები ორგანოდ შეიძლება იქნას აღქმული. ამ აზრს ვერც ამერიკელი ნეურლოგების ახალი აღმოჩენა გააქარწყლებს. ეს მხოლოდ ლექსებში შეიძლება იყოს ასე მარტივად საქმე.

ჰეი, ვინ ფიქრობს მანდ მარჯვენა ნახევარსფეროში?
მარცხენა!
მარცხენა!
მარცხენა!

შ.პ.ს. "საქართველოს საინფორმაციო სააგენტო - საქინფორმი" აცხადებს კომერციულ კონკურსს საზოგადოების კაპიტალში რიცხულ, ქ.თბილისში, რუსთაველის გამზ. N 42-ში მდებარე შენობის:

- I სართულის თავზე, ანტირესოლში განლაგებული 3 ოთახის (საერთო ფართი 45 მ²),
- II სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 36 მ²),
- III სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 33,6 მ²),
- IV სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 14 მ²),

იჯარის ფორმით გაცემის მიზნით.

კონკურსში მონაწილეობა შეუძლიათ:

საქართველოს მოქალაქეებს ან მოქალაქეთა გაერთიანებებს, საზღვარგარეთის ქვეყნების ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს .

ინფორმაცია საკონკურსო ობიექტების შესახებ:

მეიფარე: **შ.პ.ს. "საქართველოს საინფორმაციო სააგენტო - საქინფორმი"**

მისამართი: **ქ.თბილისი რუსთაველის გამზ. N42**

ყოველთვიური საიჯარო ქირის სანყისი საკონკურსო ფასი შეადგენს :

- 5) I სართულის თავზე, ანტირესოლში განლაგებული 3 ოთახის (საერთო ფართი 45 მ²) = 1 მ² - 1,8 აშშ დოლარის ეკვივალენტს ლარებში, გადახდის დღეს არსებული ეროვნული ბანკის კურსით;
- 6) II სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 36 მ²) = 1 მ² - 2,8 აშშ დოლარის ეკვივალენტს ლარებში, გადახდის დღეს არსებული ეროვნული ბანკის კურსით;
- 7) III სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 33,6 მ²) = 1 მ² - 2,8 აშშ დოლარის ეკვივალენტს ლარებში, გადახდის დღეს არსებული ეროვნული ბანკის კურსით;
- 8) IV სართულზე განლაგებული 1 ოთახის (საერთო ფართი 14 მ²) = 1 მ² - 5,7 აშშ დოლარის ეკვივალენტს ლარებში, გადახდის დღეს არსებული ეროვნული ბანკის კურსით;

წინასწარ შესატანი “ზე” შეადგენს - პოტენციური მოიჯარის მიერ შერჩეული ოთახის სრული თვიური საიჯარო ღირებულების (სანყისი ფასი გამრავლებული კვადრატულ მეტრზე) 10 პროცენტს.

ოთახების იჯარის გაცემის საკონკურსო პირობების :

- კონკურსში მონაწილეობა შეუძლია ნებისმიერ ფიზიკურ და იურიდიულ პირს, ნებისმიერი საქმიანობის წარსამართავად, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას და ხელს არ შეუშლის საქინფორმის საქმიანობას.
- კონკურსში მონაწილეობის მსურველმა თავის თავზე უნდა აიღოს იჯარით

აღებული ოთახის ელექტროენერჯის ხარჯის აღმწესავი მრიცხველის დაყენება და კომუნალური გადასახადების გადახდა.

საწარმოს პრივატიზების შემთხვევაში საწარმოს მყიდველი უფლებამოსილია, შეწყვიტოს საწარმოს პრივატიზებამდე საწარმოს ძირითადი საშუალებების დროებით სარგებლობაში გადაცემის ურთიერთობები (ხელშეკრულებები) ყოველგვარი კომპენსაციისა და ჯარიმების გადახდის გარეშე.

კონკურსში მონაწილეობის მსურველთა განაცხადების მიღება წარმოებს კონკურსის ჩატარების თარიღამდე ბოლო 30 კალენდარული დღის განმავლობაში 12 საათიდან - 15 საათამდე. იმ შემთხვევაში, როდესაც 30-ე კალენდარული დღე ემთხვევა დასვენების დღეს, მაშინ განაცხადების მიღება გრძელდება და შეწყდება შემდეგ პირველსავე სამუშაო დღეს 17 საათზე.

კონკურსი გაიმართება **შ.პ.ს. "საქართველოს საინფორმაციო სააგენტო - საქინფორმი"** შენობაში 2005 წლის 31 იანვარს, 15 საათზე.
მისამართი: **ქ.თბილისი რუსთაველის გამზ. N42, IV სართული**

კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად საკონკურსო კომისიას უნდა წარუდგინოს შემდეგი დოკუმენტაცია :

- დამტკიცებული ფორმის მიხედვით შევსებული განაცხადი, რომელიც საგაღებულოა, აისახოს თანხმობა გამოცხადებული საკონკურსო პირობების შესრულებაზე;
- ფიზიკური ან იურიდიული პირის მიერ წარმოდგენილი წინადადებები, მოთვსებული ცალკე კონვერტში, რომელიც ილუქება კონკურსანტის მიერ;
- შ.პ.ს. "საქართველოს საინფორმაციო სააგენტო - საქინფორმი" ანგარიშზე - (ს/ს საქართველოს ბანკის ცენტრალური ფილიალი კოდი : 220101502 საანგარიშსწორებო ანგარიში N 021467320, შპს საქინფორმი) “ზეს” შეტანის ქეითარის;
- კონკურსში მონაწილის პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტი და ნოტარიულად დამოწმებული მინდობილობა, თუ იგი მოქმედებს სხვა პირის სახელით;
- იურიდიული პირები დამატებით წარმოადგენენ ნოტარიულად დამოწმებულ სადამფუძნებლო დოკუმენტის ასლს;

კონკურსში გამარჯვებულის გამოვლენის კრიტერიუმია საკონკურსო პირობების სრულად დამკავშირება, მყარი ფინანსური გარანტიები და კონკურსებზე უკეთესი კომერციული წინადადება. თანაბარი ან დაახლოებით თანაბარი კომერციული წინადადების პირობებში უპირატესობა მიენიჭება იმ პრეტენდენტს, რომლის საქმიანობა დაკავშირებული ან დაახლოებული იქნება მედიასთან.

ცნობებისააფისი დარეკეთ 899 988 131:

შ.პ.ს. "საქართველოს საინფორმაციო სააგენტო - საქინფორმი"

მიმდინარეობს კავშირ „იდაა-ცენტრის“ ლიკვიდაცია, დაინტერესებული პირები დაგვიკავშირდნენ ტელეფონზე: 33-25-26

ყურადღება!

სასწრაფოდ იყიდება ძალზე კარგ მდგომარეობაში 1991 წლის "ოპელ ომეგა - უნივერსალი" (ფურგონი) CD - ბრილიანტი. სრული ელექტროაპკეტი, კომპიუტერი, ძრავა 2.0. შინდისფერი. ფასი 4000 დოლარი. ტელ: 899 111616; დათო.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი „შიუჩი“
გთავაზობთ:

კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თემებით:

- კლავიატურაზე ბუქდვის ათვისებანი მეთოდი,
- საქმიანი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
- აღრიცხვა.სახელდაღრი-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel.
- ლოკალური ქსელი.ინტერნეტი.ელ-ფოსტა,
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.

მისამართი: **ბ.უჩხაძის N70** ტელ:**2948-61**

ვებ-გვერდი: **WWW.MZURI.GE**

შენი 11 ან 12 წლის ხარ და გაქვს საკვილი, მოგანილობა მიიღო ტელეკომპანია რუსთაველ-2-ის გადაცემაში ყველაზე კვიანო!
გაიხიე აქტიურობა და უნდა შეიძინო გაკეთი 12-მდე, რადგან გხლოდ რვენს გაკეთი იბაქდება ამ გადაცემაში მოგანილის ანაქა!

გარდა ამისა, 12 წლისამდე ასაკის ყველა გავსს გაკეთი 12-მდე აქლავს შანსს, მოგანილობა მიიღოს ვარკჩის დისნი ლენდის ორი საგვარკისათვის გამოცხადებულ კონკურსში, გავარკსის და ჭაბოკის არდაქბეი დისნიის საგვარკში გაქაქაროს.

გაუ ასა, შეიძინე გაკეთი 12-მდე და ხდები ღლავრალი კონკურსისა და ტელეკომპანია მოგანილი!

ყველაზე კვიანი

Disneyland PARIS

თქვენი რაკლამა რვენს გავკეთი

20-24-04
20-00-24

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატის, ცისტის, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნის ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მთლიან წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესწებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირკოვანი და ჩირკმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნალღის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), პეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგვიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარქვე ვირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებ მშობიარობის შემდეგ, აიცოლებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ადრიაქები.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.